

**PLANUL DE MANAGEMENT SOCIAL ȘI DE MEDIU PENTRU OBIECTIVUL
„PLATFORMA DE DEPOZITARE A GUNOIULUI DE GRAJD IN COMUNA
UNGURAS, JUDEȚUL CLUJ”**

Elaborat ing. BOCA IOAN
 ing. REVNIC EMIL
Economist – jurist Chender Ramona

Verificat ing. BIMBEA BOGDAN

Primar Muresan Ildiko

Cuprins

1.	Context	3
1.1	Proiectul „Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți”	3
1.2	Politicile asigurătorii sociale și de mediu ale Băncii Mondiale	4
1.3	Poluarea cu nutrienți în România	5
1.4	Mecanisme instituționale pentru implementarea cerințelor referitoare la protecția mediului în perioadele de construcție/operare	5
2.	Descrierea proiectului	6
3.	Condițiile inițiale	10
4.	Identificarea și evaluarea impactului de mediu specific sub-proiectului	14
5.	Măsuri de atenuare	17
6.	Monitorizarea aspectelor sociale și de mediu	19
7.	Consultarea publică și mecanismul de soluționare a reclamațiilor	19
8.	Tabelul sintetic al PMSM	23

1. Context

1.1 Proiectul „Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți”

În 1991, Uniunea Europeană a introdus Directiva 91/676/CEE (numită, în continuare, Directiva Nitrați) ce urmărește protejarea calității apei în Europa prin prevenirea poluării apelor subterane și a celor de suprafață cu nitrați proveniți din surse agricole și prin promovarea utilizării de bune practici agricole. Pentru a se alinia cerințelor Directivei Nitrați a UE, precum și pentru a promova o agricultură sustenabilă, România a dezvoltat Proiectul pentru Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți (INPCP), finanțat, în perioada 2008 – 2017, de către Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) și de către Fondul Global de Mediu (GEF).

În aprilie 2015, România a solicitat sprijin suplimentar din partea Băncii Mondiale pentru a continua implementarea Directivei Nitrați a UE, având în vedere provocările continue cu care România se confruntă din cauza poluării cu nutrienți la nivel național și mulțumită experienței de succes castigate prin implementarea proiectului INPCP. Finanțarea Adițională propusă permite finanțarea investițiilor în comunitățile locale pentru reducerea poluării cu nutrienți, sprijinirea întăririi instituționale și consolidarea capacității pentru respectarea și îmbunătățirea practicilor agricole, în special pentru micii fermieri, astfel încât să se evite penalizarea acestora pentru nerespectarea normelor de eco-condiționalitate obligatorii pentru obținerea sprijinului UE în agricultură (plăți directe).

Proiectul are 4 componente

Componenta 1 – Investiții la Nivelul Comunităților Locale pentru Reducerea Poluării cu Nutrienți

Componenta 1 oferă sprijin pentru realizarea de investiții și practici eficiente de reducere a poluării cu nutrienți provenind din surse agricole, creșterea animalelor și surse umane. Sprijinul financiar este disponibil unităților administrativ – teritoriale (UAT), potrivit criteriilor de selecție.

Lista investițiilor include: (i) sisteme de depozitare și manevrare, la nivel de comună, destinate realizării unui mai bun management al gunoiului de grajd și menajer – sistemele la nivel de comună sunt relevante în această situație întrucât efectivele de animale sunt deținute în facilități foarte mici localizate în intravilan, iar importanța acestora a fost confirmată de către rezultatele proiectului APCP; (ii) plantarea de arbori ca perdele forestiere de protecție în vederea stopării degradării corpurilor de apă și pentru prevenirea eroziunii solului, precum și reabilitarea pășunilor; (iii) acțiuni demonstrative pentru îmbunătățirea calității apei și a condițiilor de igienă; și (iv) promovarea respectării Codului de bune practici agricole în exploatații prin investițiile specifice dedicate unui management eficient al nutrienților, capabil să reducă emisiile de nutrienți.

Componenta 2 – Întărirea capacității instituționale și de reglementare

Această componentă se concentrează pe dezvoltarea capacității instituționale și de coordonare în cadrul unor instituții, autorități, agenții și alți factori de interes relevanți la nivel național și local implicați în reglementarea, implementarea, monitorizarea și raportarea Directivei Nitrați și a Directivei Cadru pentru Apă UE. Proiectul contribuie prin furnizarea de echipamente, software și alte facilități necesare, inclusiv sesiuni de instruire specializate pentru MAP, ANAR, MADR, APIA, Agenția Națională de Protecție a Mediului, Garda de Mediu și Direcțiile de Sănătate

Publică. Activitățile vor include totodată sprijin pentru ANAR pentru monitorizarea și raportarea către MAP și UE a calității apelor de suprafață și subterane în conformitate cu Directiva Nitrați și Directiva Cadru pentru Apă, dar și prin construcția și furnizarea de piezometre, achiziția de echipamente de laborator și a aplicațiilor software aferente, asigurarea de asistență tehnică pentru diverse activități precum derularea de studii și dezvoltarea de software.

Componenta 3 – Strategia de conștientizare publică și sprijin pentru informare

Această componentă include realizarea activităților de conștientizare publică la nivel local, de bazin hidrografic, național și regional, inclusiv întâlniri, ateliere, excursii, vizite de studiu și evenimente și produse mass-media, pentru a prezenta proiectul și beneficiile sale, pentru a promova îmbunătățirea condițiilor de igienă în mediul rural precum și implementarea bunelor practici agricole, precum și asigurarea formării și asistenței pentru potențialii beneficiari.

Componenta 4 – Management de Proiect

Proiectul este implementat de către Unitatea de Management al Proiectului (UMP-INPC) înființată în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor. Ministerul Apelor și Pădurilor este autoritatea la nivel central pe deplin responsabilă pentru implementarea proiectului. Actuala Comisie Interministerială pentru Aplicarea prevederilor Directivei Nitrați (CIA), prezidată de reprezentanți ai Ministerului Apelor și Pădurilor, asigură consilierea și supravegherea generală pentru coordonarea tuturor activităților din proiect.

- **Cadrul legislativ în vigoare privind protecția mediului (aplicabil sub-proiectului)**
- OUG nr. 195/2005, aprobată prin Legea nr.265/2006 privind protecția mediului
- HG 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului
- Ordinul Nr. 135/76/84/1284 din 10 februarie 2010 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private
- Ordinul nr. 1798/2007 pentru aprobarea procedurii de emitere a autorizației de mediu
- Legea 107/1996 legea apelor

1.2 Politicile asiguratorii sociale și de mediu ale Băncii Mondiale

Banca Mondială dispune de zece politici operaționale asiguratorii, care se aplică diferitelor proiecte de dezvoltare pe care Banca le implementează sau le finanțează. Scopul acestor politici este de a asigura prevenirea sau cel puțin minimizarea riscurilor sociale și de mediu, determinând în același timp creșterea beneficiilor socio-economice ale proiectelor aprobate, și nu doar protejarea mediului înconjurător. Aceste politici au scopul de a crește eficacitatea și impactul pozitiv al dezvoltării proiectelor susținute de Banca Mondială. Evaluarea impactului asupra mediului ține cont, în plus față de aspectele de mediu globale și transfrontaliere, de elementele mediului natural (aer, apă, sol), de sănătatea și securitatea populației, precum și aspectele sociale (strămutarea involuntară, resursele fizice și culturale). Entitatea împrumutată este responsabilă pentru elaborarea studiului de evaluare a impactului sau a planului de management social și de mediu. Banca Mondială analizează și aprobă documentul respectiv.

Proiectul este clasificat în Categoria B – evaluare parțială și inițial a declanșat doar două politici asiguratorii: OP 4.01 (evaluare de mediu) și OP 7.50 (proiecte realizate pe căi navigabile

internaționale). În ceea ce privește sub-proiectele selectate și care sunt amplasate în apropiere de sau în arii naturale protejate (situri Natura 2000), politica operațională OP 4.04 (Habitate naturale) a fost declanșată în etapa inițială de implementare a finanțării adiționale.

1.3 Poluarea cu nutrienți în România

Aproximativ 45% din totalul populației României trăiește în mediul rural. Circa 3,63 milioane exploatații agricole, reprezentând aproximativ o treime din fermele din UE, se află în România. În prezent, 92% dintre aceste exploatații agricole au mai puțin de 5 hectare iar majoritatea o reprezintă gospodăriile de subzistență. Din totalul de ferme, 68% sunt reprezentate de ferme mixte, axate atât pe culturi cât și pe creșterea animalelor. Cu toate acestea, România trece treptat de la agricultura la scară mică spre operațiuni la scară medie și mare. În ciuda creșterii lente, dar constante a numărului de ferme de dimensiuni medii, majoritatea fermelor deține câteva animale (cele mai întâlnite animale sunt vacile, cabalinele, porcinele, ovinele, caprinele, găștele și găinile) crescute în imediata apropiere a locuințelor, fără a fi prevăzute cu instalații de depozitare adecvate pentru colectarea deșeurilor animale. Acest tip de practici agricole necorespunzătoare conduce către poluarea apelor subterane cu nitrați și bacterii precum și către răspândirea mirosurilor neplăcute și a muștelor. Micii fermieri întâmpină dificultăți în a aplica practici agricole prietenoase cu mediul și, prin urmare, contribuie în mod semnificativ la poluarea cu nutrienți din surse difuze. Acest lucru conduce la poluarea apelor subterane, fapt ce prezintă amenințări la starea de sănătate a locuitorilor care folosesc apa din fantani pentru băut.

Având în vedere că aproape întreg teritoriul României se află în bazinul Dunării, în anul 2013, la recomandarea Comisiei Europene, România a acceptat ca întregul său teritoriu național să se conformeze cu prevederile Programului de Acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole. În cadrul acestei abordări noi, pregătirea și implementarea de către autoritățile locale a "Planurilor de acțiune locale pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole" au devenit obligatorii pe întregul teritoriu al României.

România are nevoie de investiții precum și de întărirea politicilor, regulamentelor și a structurilor administrative, a serviciilor și competențelor aferente la nivel național, regional și local pentru a putea ajuta zonele rurale să se conformeze cerințelor Directivei Nitrați a UE.

1.4 Mecanisme instituționale pentru implementarea cerințelor referitoare la protecția mediului în perioadele de construcție/operare

Cerințele referitoare la protecția mediului vor fi implementate atât în perioada de construcție, cât și în cea de operare (se vor respecta prevederile Hotărârii nr. 445 din 08/04/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului și cele ale Ordinului nr. 135/76/84/1284 din 10 februarie 2010 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private) de către: Primăria Unguras, contractori, APM Cluj, Sistemul de Gospodărire a Apelor Cluj, Direcția de Sănătate Publică Cluj. Investițiile proiectului vor fi supervizate de către specialiștii cu competențe pentru monitorizare și evaluare din cadrul INPCP – UMP, sprijiniți de personalul de suport tehnic angajat special în acest sens în cadrul fiecărei Direcții de bazin hidrografic. Termenii de referință specifici menționează responsabilitățile specifice cu privire la managementul componentelor referitoare la investiții din proiect.

O atenție deosebită va fi acordată conformării cu politica generală de mediu, sănătate și securitate a Grupului BM (ghidul F¹) precum și legislației naționale din domeniul prevenirii și controlului oricărui posibil impact asupra mediului, sănătății și securității, care poate apărea pe parcursul activităților de construcție.

Suplimentar, la fiecare șantier de construcții, beneficiarul va asigura, pe propria cheltuială și în baza legislației în vigoare, personal local pentru supravegherea și monitorizarea permanentă a execuției lucrărilor. Aceștia vor avea de asemenea competența de a atenționa contractorii cu privire la respectarea standardelor de mediu pe durata realizării obligațiilor lor stipulate în contract (vezi anexa 4 a acestui document).

2. Descrierea proiectului

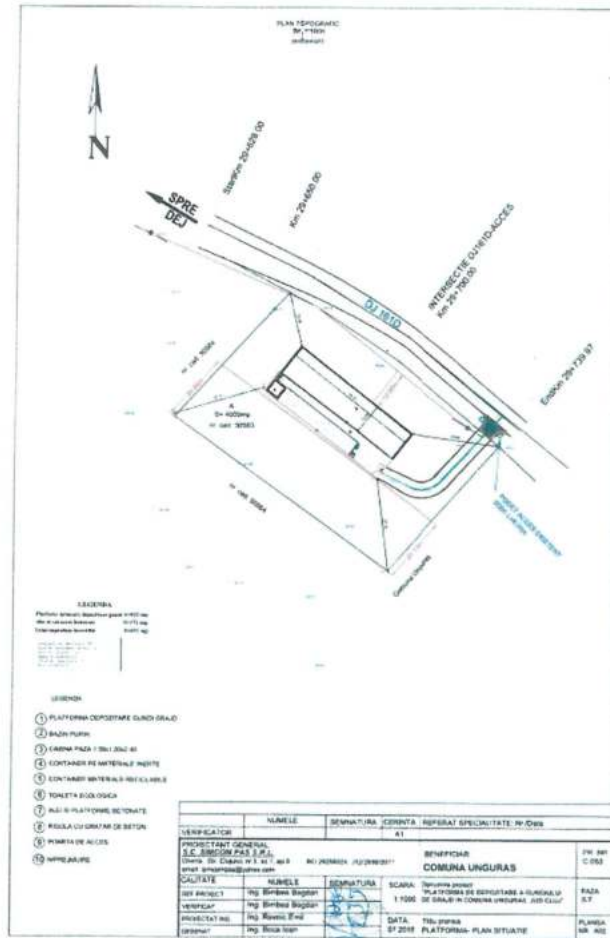
Obiectivul de investiții cu denumirea „Platformă comunală de depozitare și gospodărire a gunoiului de grajd” va fi construit în localitatea Valea Ungurasului, județul Cluj. Amplasamentul se află la circa 790 m de Batin, 750 m de localitatea Valea Ungurasului, 40 m de paraul Valea Ungurasului. Accesul la amplasament se face din drumul judetean DJ161D, Valea Ungurasului-Dej. Beneficiarul proiectului este U.A.T. Unguras.

Descrierea proiectului:

- platformă de formă rectangulară, cu pereți pe 3 laturi (fără latura frontală) cu dimensiunile $L \times B = 52.20 \times 10\text{m}$ și înălțimea pereților de 3,00 m cu o capacitate de stocare 1.566 mc respectiv 1.175to/an de gunoi de grajd. Toate elementele structurale (pereți, placa suport etc.) ale platformei sunt realizate din beton armat. Toate componentele construcției au fost dimensionate astfel încât să reziste sarcinii specifice exercitate de volumele de gunoi depozitate și a utilajelor, forțelor exterioare și atingerii accidentale a pereților de către utilajele de încărcare-descărcare. Platforma nu are pereți despărțitori interiori pentru a nu stânjeni manevrarea utilajelor și dispunerea liberă a grămezilor de gunoi de grajd. Aceasta permite îndeplinirea cerințelor proprii procesului de compostare dacă acesta va fi necesar pentru anumite materiale. Platforma este prevăzută la partea frontală cu un radier din beton, necesar, pentru a asigura zona de circulație și de manevrare a utilajelor și pentru descărcarea/încărcarea gunoiului de grajd din/în mijloacele de transport (căruță, remorcă agricolă etc.). Pe toată lungimea părții frontale (deschiderea platformei), între placa suport a platformei și drum (beton armat), este prevăzut un canal de colectare a efluentului, de formă rectangulară din beton armat, acoperit cu dale de beton armat. Suprafețele interioare ale pereților și pardoselii platformei și ai canalului de colectare a fracției lichide sunt protejate prin aplicarea unei substanțe hidroizolante pentru a împiedica eventualele infiltrații în sol a fracției lichide provenite din gunoiul de grajd;

- un bazin de stocare semiîngropat din beton armat, amplasat în imediata apropiere a platformei, cu rolul de a colecta precipitațiile și efluenții. Acesta a fost dimensionat pentru a se asigura o capacitate de stocare pe o perioadă de 30 de zile de precipitații și a tuturor fracțiilor lichide rezultate în urma procesului de compostare. În situația în care se pot înregistra precipitații cu intensități mai mari decât cele maxime înregistrate până în prezent în zonă lichidul ce se stochează în bazin poate fi aplicat peste gunoiul de grajd la o frecvență care să nu permită depășirea capacității de stocare a acestuia. Capacitatea bazinului de stocare a fracției lichide este de 60.00mc.

¹ https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/policies-standards/ehs-guidelines

Plan de situație

Durata de implementare a proiectului este estimată la 6 luni și include activitățile de construcție conform graficului de mai jos:

Activități de construcție	Luna 1	Luna 2	Luna 3	Luna 4	Luna 5	Luna 6
1.Pregatire teren						
2.Sapaturi						
3.Realizare strat de balast						
4.Turnare beton in platforma						

5.Armare talpa fundatii ziduri de sprijin						
6.Turnare beton talpa						
7.Armare pereti						
8.Turnare beton pereti						
9.Realizare rigola colectoare						
10.Realizare bazin colector						
11.Realizare drum de acces						
12.Realizare imprejmuire cu gard						
13.Realizare poarta de acces						

În etapa de execuție a proiectului vor fi utilizate următoarele materii prime și materiale de construcție: beton rutier, beton, oțel, lemn.

Se estimează că în etapa de construcție volumele de materiale excavate și de materiale de construcție utilizate sunt următoarele:

- Săpătură – 254 m³
- Beton – 230 m³

Materialele rezultate din activitatea de pe șantier se depozitează în locuri special amenajate și se implementează măsuri pentru îndepărtarea deșeurilor. Depozitarea materialelor de construcție se va face astfel încât să nu se blocheze căile de acces și să nu poată fi antrenate de vânt sau ape pluviale. Solul fertil decopertat se depozitează în locuri special amenajate și se reamplasează la terminarea lucrărilor.

Se vor utiliza materiale periculoase de tipul carburanți, vopsele. Vopselele și carburanții vor fi depozitați în spații împrejmuite, cu pardoseală impermeabilă. Aceste spații vor fi prevăzute cu mijloace de stingere a incendiilor și cu o cantitate suficientă de materiale absorbante (ex. nisip) pentru a se putea interveni în caz de scurgeri accidentale.

Accesul în incintă va fi asigurat prin intermediul unei căi de acces din drumul de exploatare agricolă existent. Călea de acces va fi un drum de pământ acoperit cu piatră spartă.

Proiectul constă în construcția unei platforme din beton armat, de formă rectangulară, cu pereți pe 3 laturi (fără latura frontală). Platforma este prevăzută cu un bazin pentru colectarea efluenților și a apei din precipitații, cu suprafețe betonate pentru drumul de acces, parcare utilajelor și pentru amplasarea a 4 containere de circa 1 m.c., pentru deșeuri recuperabile ajunse accidental la platforma în amestec cu gunoiul de grajd.

Au fost analizate două soluții tehnico-economice: scenariul 1 – platformă neacoperită și scenariul 2 – platformă acoperită.

În ambele scenarii, dimensiunile în plan ale suprafeței platformei sunt identice, fiind asigurată o capacitate de depozitare de circa 1567 m.c./an gunoi de grajd. Capacitatea bazinului de colectare a efluenților și apei din precipitații este diferită în cele două scenarii. În cazul scenariului 1 este necesară o capacitate de stocare de circa 60 m.c., în timp ce în cazul scenariului 2, capacitatea necesară este de 20 m.c.

În cazul Scenariului 2, apa din precipitații colectată de pe acoperișul platformei fiind convențional curată întrucât nu intră în contact cu gunoiul de grajd este condusă la un dispersor sau o rigolă în afara zonei construite.

Suprafețele betonate pentru drumul de acces, parcare utilajelor și pentru amplasarea a 4 containere de circa 1 m.c., pentru deșeuri recuperabile sunt identice în ambele scenarii.

Tehnologia de compostare este identică în ambele situații: fermentație naturală, aerobă, întreținută prin răsturnarea periodică a grămezilor de gunoi de grajd în vederea aerării acestuia.

3. Condițiile inițiale

Lucrarile sunt amplasate în extravilanul comunei Unguras, județul Cluj. Amplasamentul investiției este în partea de nord față de zona de contact cu valea Ungurasului. Suprafața măsurată a terenului este de 4000 mp. Dimensiunile și cordonatele sunt menționate în tabelul următor.

CALCULUL SUPRAFETEI - PARCELA 2A

Nr.pct	X	Y	Lungimi laturi D(i,i+1)
145	621371.76	432263.55	78.30
144	621326.03	432237.11	50.01
125	621363.13	432360.64	39.26
128	621388.15	432330.39	29.86
129	621404.48	432305.39	9.11
146	621408.66	432297.29	50.00
S(masurata)=4000 mp P=256.54m			

Amplasamentul investiției este situat în partea de vest a satului Valea Ungurasului în zona nord-estică a județului Cluj și a Câmpiei Transilvaniei la 80 km de Cluj Napoca și 18 km de Dej. Terenul este ușor înclinat pe direcția N-S

Amplasamentul se află la circa 790 m de localitatea Batiu, 750 m de localitatea Valea-Ungurasului. 40 m de valea Ungurasului. Accesul la amplasament se face din drumul județean DJ 161D pe un drum comunal pietruit, până la amplasamentul platformei.

Conform planului de situație existent (*planșa A02*), vecinătățile terenului pe care va fi construită platforma de depozitare și management al gunoiului de grajd sunt:

- la Nord, Nord-Est: DJ161D;
- la Nord, Nord-Vest: arabil aparținând Comunei Unguras;
- la Sud, Sud-Est: arabil aparținând Comunei Unguras;
- la Sud-Vest: arabil, aparținând comunei Unguras

Accesul la construcția propusă este poziționat în partea de Nord-Est a terenului, dinspre drum, Amplasarea construcției față de limitele de proprietate este următoarea:

De la latura de Nord	- 16,38 ml fața de limita de proprietate;
De la latura de Sud	- 27,72 ml fața de limita de proprietate;
De la latura de Est	- 26,65 ml fața de limita de proprietate;
De la latura de Vest	- 27,71 ml fața de limita de proprietate.

Date geomorfologice

Amplasamentul se află în zona periferică a localității și aparține zonei de influență a dealului din zonă, cât și văii Ungurașului, în zona denumită Dosu Rîtului. Terenul este cvasiorizontal.

Date geologice

Natura terenului de fundare este stabilă, perimetrul studiat se afla pe o suprafață plană, nefiind identificate alunecări de teren recente. Roca de bază pentru amplasament este de vârstă badeniană fiind alcătuită din argile și nisipuri.

Au fost identificate următoarele categorii granulometrice: nisip argilos. La data efectuării lucrărilor de prospectare nu s-au pus în evidență fenomene dinamice active.

Date geotehnice

Stratificația terenului - coloana litologică identificată prin lucrările geotehnice se prezintă astfel:

Forajul 1:

- 0,00 (față de cota terenului natural) - 0,50 m → strat vegetal(1)
- -0,50 – -1,70 m → argila cafenie nisipoasă (2)
- -1.70 – -2.60m → argila galbuie prafoasă(3)
- -2.60 – -4.00m → nisip argilos(4)

Apa de infiltrație nu a fost interceptată în cadrul lucrărilor de foraj.

Temperaturi medii și extreme

Temperatura medie anuală este în jur de 8.8°C, luna cea mai caldă fiind iunie în medie în jur de 20°C, iar cea mai rece lună - ianuarie în medie în jur de -3.4°C (conf.stația meteo Dej) .

- În zona climatul este continental, cu veri călduroase și secetoase, iar iernile sunt reci și de cele mai multe ori cu zăpadă.

Precipitații lunare

Precipitațiile atmosferice sunt neuniforme în teritoriu, cantitatea medie anuală fiind în jur de 627.2 l/mp . Neuniformitatea se manifestă și în timp, cele mai mari cantități căzând în iunie (82,9 l/mp în medie) iar cele mai mici în ianuarie 40,2 l/mp (conf.stația meteo Dej).

Vânturile cele mai frecvente bat din N-V și S-E, direcțiile lor fiind mult influențate de orientarea reliefului și în special a văilor în care masele de aer se canalizează, activându-se totodată și dinamică.

Creșterile debitelor râului Bandau și afluenților săi produc local inundații, exces de umiditate și

eroziuni de albie. Inundațiile din zona sunt reduse și se datorează mai ales scurgerilor de pe versanții dealurilor în caz de precipitații abundente.

Ape subterane și de suprafață

Ape subterane- Din punct de vedere hidrogeologic în areal nu au fost identificate corpuri de apă subterană documentate, însă depozitele poros-permeabile/fisurate pot cantona orizonturi acvifere. Depozitele poros-permeabile/fisurate sunt reprezentate de nisipuri, gresii și tufuri bugloviene, precum și de nisipuri/pietrișuri cuaternare. În posibilitatea existenței unor orizonturi acvifere freatice, acestea vor avea o direcție de curgere înspre cel mai apropiat emisar de suprafață, în cazul de față pârâul Valea Ungurașului, precum și o direcție paralelă cu direcția de curgere a apelor de suprafață (SE-NV) la nivelul luncii.

În amplasamentul studiat apa subterană poate fi interceptată la cca. 0.5-0.8 m adâncime față de la nivelul albiei minore și între cca. 2.5-2.8 m față de nivelul albiei majore.

Ape de suprafață- Teritoriul comunei Unguras este strabatut de raul Bandau si de afluentii sai, rau ce se varsa in Somesul Mic. Cel mai apropiat curs de apă față de platformă este paraul Valea - Ungurasului, situat la circa 40 m distanță.

Calitatea apelor

Conform informațiilor transmise de Primăria comunei Unguraș, în prezent în această comună exista rețele de alimentare cu apă în localitățile Unguras (partial) și Batin (în totalitate). În localitatea Valea Ungurasului nu există rețea de alimentare cu apă. Începând din august 2020 s-au demarat lucrările de extindere a rețelilor de alimentare cu apă prin Proiectul Regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județele Cluj și Sălaj „Extinderea rețelilor de apă în UAT Unguras și Mica”. Prin acest proiect cele trei localități, respectiv Unguras, Batin și Valea Ungurașului vor fi acoperite în totalitate cu rețea de alimentare cu apă.

În domeniul public nu sunt incluse fantani comunale, și nu s-au realizat analize ale apei din fantani.

Calitatea apelor de suprafață este afectată în prezent de lipsa sistemelor de canalizare și epurare a apelor uzate, în toate satele comunei, de modul de gestionare a deșeurilor și gunoierului de grajd din gospodăriile private ce poluează cu nutrienți sursele de apă subterane. Pe teritoriul comunei nu exista surse care ar putea provoca deversări necontrolate de substanțe toxice în apă.

- Apele de suprafață prezintă fenomene de eutrofizare datorate excesului de nutrienți. O mare parte din gunoierul de grajd provenit din gospodăriile populației nu este depozitat în mod corespunzător. Astfel, este afectat mediul înconjurător, solul și aerul în mod direct, precum și prin levigatul ce pătrunde în ape, atât în cele de suprafață, cât și în cele subterane.

Nivelul de zgomot

Principala sursă de poluare fonica identificată este traficul rutier. Aceasta nu este semnificativă întrucât traficul rutier este redus, teritoriul comunei nefiind traversat de drumuri cu fluxuri foarte mari de trafic – drumuri naționale sau de interes european.

Calitatea aerului, inclusiv sursele de poluare a aerului

În comuna Unguras nu există o stație locală de monitorizare a indicatorilor specifici. Sub acest aspect, comuna Unguras nu se numără printre zonele cu probleme privind calitatea aerului, întrucât nu s-au identificat depășiri majore ale valorilor maxime admise, impuse de legislația în vigoare.

Managementul deșeurilor

Pentru colectarea gunoiului menajer, primăria are încheiat contract cu firma CS BRANTNER SA, operator regional pentru colectarea și eliminarea deșeurilor, firma care colectează deșeurile de la întreaga populație și toți agenții economici din comuna Unguras. Deșeurile sunt depozitate la un depozit ecologic aflat langa Odorheiul Secuiesc, la 220 km depărtare de Unguras. Prin contractul de delegare, firma CS BRANTNER a pus la dispoziție containere mixte de colectare deșeuri la primărie, cămin cultural, școli și alte obiective utilitate publică.

Deșeurile provenite din gunoiul de grajd sunt gestionate local, prin grija generatorului, iar fiecare gospodarie valorifica gunoiul de grajd pe terenurile agricole proprii sau in gradini. Nu există un control al modului de stocare / compostare a acestora și există riscul ca deșeurile să fie împrăștiate pe terenuri agricole în perioadele de interdicție impuse de Codul de Bune Practici Agricole, fără o compostare corectă a acestora. De asemenea, levigatul și apele pluviale care spală masa de deșeuri se pot scurge necontrolat în sol și ape de suprafață. Având în vedere că teritoriul comunei Unguras este încadrat ca vulnerabil la poluarea cu nitrați din surse agricole, se impune o atenție deosebită la gestionarea acestor tipuri de deșeuri.

Vegetație

Vegetația naturală este formata din ierburi si paduri de foioase, este prezenta si vegetatia de subarboret. Zona pădurilor de foioase se remarcă prin existența unor păduri de amestec, în componența cărora intră fagul, gorunul, stejarul, carpenul, jugastrul, frasinul ș.a. Substratul de arbuști al acestor păduri este alcătuit din păducel, corn, sânger, alun, măceș.

Biodiversitatea și habitatele sensibile

Se consideră că starea biodiversității in zonă este bună, ținând cont de amploarea redusă a eventualelor surse de poluare, de fragmentare sau alterare.

Specii protejate, în pericol sau rare

Pe teritoriul comunei nu sunt identificate specii protejate, în pericol sau rare.

Ariile naturale protejate și distanța față de acestea

Pe teritoriul comunei Unguras nu există zone naturale protejate.

Folosința terenurilor

Terenul pe care se va amplasa construcția nu este utilizat în prezent. Terenurile învecinate au folosinta de teren arabil.

Populația asupra căreia proiectul va avea un impact

Distanța față de cea mai apropiată locuință este de 750 m. Numărul total de locuitori al comunei Unguras este de 2746.

Structura populației pe grupe de vârstă în comuna Unguraș este următoarea:

0 - 14 ani: 363(13.22%)	15 - 64 ani: 1661 (60.50%)	65 ani și peste: 722(26.29%)
-------------------------	----------------------------	------------------------------

Structura populației pe sexe:

feminin 1372 (49.95%)	masculin 1374 (50.05%)
-----------------------	------------------------

Grupul țintă al proiectului este reprezentat de un număr de 127 de gospodării deținătoare de animale din care 28 ferme mici și mijlocii din satele Batin și Valea Ungurasului, aflate în zona de colectare a platformei comunale.

Activitățile economice la nivel local

Ocupația locuitorilor este în agricultura (livezi și creșterea animalelor), mici meseriași (predominant în construcții) și o mică parte în servicii.

Alte proiecte situate în apropierea ariei proiectului pentru care a fost emisă sau a fost solicitată o autorizație de construcție

Conform Primăriei Unguraș, nu există informații despre existența unor proiecte viitoare în apropierea ariei de realizare a platformei de gunoi de grajd, pentru care a fost emisă sau s-a solicitat emiterea unei autorizații de construcții.

4. Identificarea și evaluarea impactului de mediu specific sub-proiectului

MATRICEA PENTRU DEFINIREA IMPACTULUI. FAZA DE CONSTRUCȚIE

Activități de construcție	Factori fizici							Factori de mediu		Factori sociali				Comentarii
	A. Eroziune/stabilitatea terenurilor	B. Terenuri agricole	C. Calitatea aerului	D. Nivelul de zgomot	E. Calitatea apelor de suprafață	F. Calitatea apelor subterane	G. Valoarea peisajului	H. Specii protejate/în pericol	I. Arii protejate	J. Angajații de la nivel local	K. Sănătatea și securitatea angajaților	L. Sănătatea și securitatea populației locale	M. Siguranța rutieră	
1. Pregătire teren	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	+1	-1	0	0	
2. Sapaturi	-1	0	0	-1	-1	0	0	0	0	+1	-1	-1	0	
3. Realizare strat de balast	-1	0	0	-1	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	

4. Turnare beton in platforma	-1	0	0	-1	-1	0	0	0	0	+1	0	0	0
5. Armare talpa fundatii ziduri de sprijin	-1	0	0	-1	0	0	0	0	0	+1	0	0	0
6. Turnare beton talpa	-2	0	0	-1	-1	0	0	0	0	+1	0	0	0
7. Armare pereti	-1	0	0	-1	-1	0	-1	0	0	+1	0	0	0
8. Turnare beton pereti	-1	0	0	-1	-1	0	-1	0	0	+1	-1	0	0
9. Realizare rigola colectoare	-1	0	0	-1	+1	0	0	0	0	+1	0	0	0
10. Realizare bazin colector	-1	0	0	-1	+1	0	0	0	0	+1	-1	-1	0
11. Realizare drum de acces	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	+1	0	0	0
12. Realizare imprejmuire cu gard	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	+1	0	0	0
13. Realizare poarta de acces	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	+1	0	0	0

Legendă: 0 = niciun impact; -1= impact negativ minor; -2= impact negativ semnificativ; +1= impact pozitiv minor; +2= impact pozitiv semnificativ

Conform matricii pentru definirea impactului în faza de construcție, cele mai semnificative tipuri de impact identificate în această etapă sunt:

- Impactul negativ produs asupra eroziunii / stabilității terenurilor de săpături și turnarea betonului (impact temporar-reversibil-direct)
- Impactul negativ asupra nivelului de zgomot determinat de activitățile de construcție (temporar – reversibil - direct)
- Impactul negativ al activităților de construcție asupra antrenării prafului (temporar – reversibil - direct)
- Impactul negativ al pierderii de teren agricol determinată de săpături și turnarea betonului (temporar – reversibil - direct)
- Impactul negativ asupra sănătății și securității angajaților și populației locale determinat de activitățile de construcții (temporar – reversibil - direct)
- Impactul pozitiv al activităților de construcție, pentru angajații de la nivel local (temporar – reversibil - direct)

MATRICEA PENTRU DEFINIREA IMPACTULUI. FAZA DE EXPLOATARE

Activități de exploatare	Factori fizici						Factori de mediu		Factori sociali				Comentarii
	A. Calitatea aerului	B. Mirosuri	C. Nivel de zgomot	D. Calitatea apelor de suprafață	E. Calitatea apelor subterane	F. Valoarea peisajului	G. Specii protejate/în pericol	H. Arii protejate	I. Angajații de la nivel local	J. Sănătatea și securitatea angajaților	K. Sănătatea și securitatea populației locale	L. Siguranța rutieră	
1. Transferul gunoiului de grajd	-1	-1	0	+1	0	0	0	0	+1	0	+1	0	
2. Manevrarea gunoiului de grajd la platformă	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	+1	-1	0	0	
3. Managementul levigatului	-1	-2	0	0	-1	0	0	0	0	-1	0	0	
4. Managementul deșeurilor	0	-1	-1	+1	+1	+1	0	0	0	0	0	0	
5. Accesul la platformă	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	
6. Monitorizarea socială și de mediu	+1	+1	+1	+1	+1	0	0	0	0	0	0	+1	
7. Gestionarea situațiilor de urgență	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	+1	

Legendă: 0 = niciun impact; -1= impact negativ minor; -2= impact negativ semnificativ; +1= impact pozitiv minor; +2= impact pozitiv semnificativ

Conform matricii pentru definirea impactului în faza de operare, cele mai semnificative tipuri de impact identificate în această etapă sunt:

- Impactul negativ produs asupra mirosului de managementul levigatului (permanent – reversibil - direct)
- Impactul negativ produs de transferului gunoiului de grajd și de manevrarea gunoiului de grajd la platformă asupra calității aerului și mirosului (permanent – reversibil - direct)
- Impactul pozitiv al managementului gunoiului de grajd pe platforma comunală (permanent – reversibil - direct)
- Impactul pozitiv asupra factorilor fizici, de mediu și sociali, precum și cel determinat de monitorizarea situațiilor de urgență, prin monitorizarea permanentă a activităților care pot afecta mediul și populația de la nivel local, precum și prin implementarea planurilor de acțiune pentru situațiile de urgență (permanent – reversibil - indirect)
- Impactul pozitiv al operării platformei asupra anagaților de la nivel local (permanent – reversibil –direct)

Nu a fost identificat niciun impact cumulativ.

5. Măsuri de atenuare

În etapa de construcție au fost stabilite măsuri de atenuare pentru reducerea și prevenirea impactului negativ determinat de:

- (a) praful provenit de la circulația vehiculelor,
- (b) poluarea solului cu deșeuri de materiale de construcție,
- (c) poluarea cu scurgeri accidentale de carburanți și lubrifianți,
- (d) deteriorarea structurii solului și apariția fenomenelor de eroziune în zonele din jurul construcțiilor,
- (e) pierderea de teren agricol determinat de lucrările de construcții
- (f) influența activităților de construcție asupra sănătății și securității angajaților și a populației de la nivel local,

precum și pentru accentuarea impactului pozitiv al lucrărilor de construcție asupra forței de muncă de la nivel local. În etapa de realizare a construcției se estimează a se crea un număr de 8—10 locuri de muncă

Pentru etapa de operare au fost stabilite măsuri de atenuare pentru reducerea și prevenirea impactului negativ determinat de:

- (a) mirosul provenit de la depozitarea și transferul gunoierului de grajd,
- (b) mirosul de la transferul levigatului,
- (c) praful provenit de la circulația vehiculelor,
- (d) poluarea apelor subterane,
- (e) poluarea apelor de suprafață (dacă este cazul),
- (f) managementul deșeurilor,

precum și pentru stimularea impactului pozitiv al funcționării platformei asupra angajaților din rândul populației locale. În faza de operare se estimează crearea a 2-3 locuri de muncă.

Analiza alternativelor

Nr. crt.	Criterii de analiză și selecție alternativă	Scenariul 1 - platformă neacoperită	Scenariul 2 - platformă acoperită
1.	Durata de execuție	6 luni	6 luni
2.	Soluție tehnică constructivă	<p>1. platformă de colectare gunoi de grajd, formă rectangulară, cu pereți pe 3 laturi (fără latura frontală), prevăzută cu canal de colectare a levigatului acoperit cu elemente preabricate din beton armat pentru circulație rutieră.</p> <p>Înălțime pereți: 3m</p> <p>Caracteristici: platforma de 52.20 x 10 m va fi neacoperită.</p> <p><i>Avantaje:</i></p> <p>Cost total mai scăzut.</p> <p>Cost de întreținere mai scăzut.</p>	<p>1. platformă de colectare gunoi de grajd, formă rectangulară, cu pereți pe 3 laturi (fără latura frontală), prevăzută cu canal de colectare a levigatului acoperit cu elemente preabricate din beton armat pentru circulație rutieră.</p> <p>Înălțime pereți: 3m</p> <p>Caracteristici: platforma de 52.20 x 10 m va fi acoperită cu un acoperiș pe structură metalică și învelitoare din tablă cutată.</p> <p><i>Avantaje:</i></p> <p>Cost de operare mai scăzut.</p>

		<p>2. un bazin deschis din beton armat, pentru stocarea precipitațiilor și levigatului, prevăzut cu împrejmuire de protecție. Volum util 60 mc.</p> <p>3. trei containere/pubele de cca 1 mc, acoperite cu capac rabatabil, prevăzute cu roți, pentru colectare și depozitarea deșeurilor reciclabile din materiale inerte;</p> <p>- suplimentar, un container metalic de cca 1 mc, acoperit cu capac rabatabil, prevăzut cu roți, pentru eventuale deșeuri periculoase (cutii vopsea, recipiente de ulei uzat, acumulatori electrici etc.)</p> <p>4. drum de acces în incinta platformei de depozitare, prevăzut cu îmbrăcăminte din beton de ciment (beton rutier) – sistem rutier rigid.</p> <p>5. împrejmuire perimetrală a platformei ecologice de colectare a gunoiului de grajd, realizată cu gard din plase metalice și stâlpi metalici, în continuarea pereților din beton armat ai platformei de stocare.</p> <p>6. două piezometre (în aval și în amonte), care vor fi instalate în apropierea platformei de depozitare a gunoiului de grajd. Acestea vor permite monitorizarea periodică a calității apei subterane pentru a se asigura că nu are loc infiltrarea efluenților proveniți de la gunoiul de grajd în apele subterane și vor fi raportate la probe etalon ce vor fi colectate înainte de punerea în exploatare a platformei.</p> <p>7. un stalp de iluminat dotat cu sisteme fotovoltaice și cu LED-uri, respectând standardele DIN</p> <p>8. achiziționarea unui generator electric care să asigure alimentarea cu energie electrică a echipamentelor</p> <p>9. cabina cu o încăpere pentru personal pază și administrator platformă.</p>	<p>2. un bazin deschis din beton armat, pentru stocarea precipitațiilor și levigatului, prevăzut cu împrejmuire de protecție. Volum util 20 mc.</p> <p>3. trei containere/pubele de cca 1 mc , acoperite cu capac rabatabil, prevăzute cu roți, pentru colectare și depozitarea deșeurilor reciclabile din materiale inerte;</p> <p>- suplimentar, un container metalic de cca 1 mc, acoperit cu capac rabatabil, prevăzut cu roți, pentru eventuale deșeuri periculoase (cutii vopsea, recipiente de ulei uzat, acumulatori electrici etc.)</p> <p>4. drum de acces în incinta platformei de depozitare, prevăzut cu îmbrăcăminte din beton de ciment (beton rutier) – sistem rutier rigid.</p> <p>5. împrejmuire perimetrală a platformei ecologice de colectare a gunoiului de grajd, realizată cu gard din plase metalice și stâlpi metalici, în continuarea pereților din beton armat ai platformei de stocare.</p> <p>6. două piezometre (în aval și în amonte), care vor fi instalate în apropierea platformei de depozitare a gunoiului de grajd. Acestea vor permite monitorizarea periodică a calității apei subterane pentru a se asigura că nu are loc infiltrarea efluenților proveniți de la gunoiul de grajd în apele subterane și vor fi raportate la probe etalon ce vor fi colectate înainte de punerea în exploatare a platformei.</p> <p>7. un stalp de iluminat dotat cu sisteme fotovoltaice și cu LED-uri, respectând standardele DIN EN 18800 și DIN EN 1461.</p> <p>8. achiziționarea unui generator electric care să asigure alimentarea cu energie electrică a echipamentelor</p> <p>9. cabina cu o încăpere pentru personal pază și administrator platformă</p>
--	--	--	---

Ambele scenarii au același impact social și de mediu. Realizarea investiției de către beneficiar va produce un impact pozitiv asupra mediului atât sub raportul respectării standardelor de mediu, cât și din punct de vedere sanitar, sanitar-veterinar, fitosanitar și – nu în ultimul rând – social.

Efectele pozitive previzionate prin realizarea platformei de depozitare a gunoi de grajd sunt:

- reducerea poluarii apelor freactice si de suprafata cu nutrienti va avea efecte benefice asupra sanatatii oamenilor si animalelor
- disparitia depozitelor de gunoi de grajd in camp in cantitati prea mari, in locuri nepermise si pe perioade mai mari de 1 an
- atenuarea disconfortului vizual si olfactiv din comuna
- evitarea sanctiunilor primite de la SGA, DSP si APM datorita depozitarii necorespunzatoare a gunoiului de grajd
- fermierii vor avea acces la subventii datorita posibilitatii de a depozita gunoiul de grajd pe platforma comunala

Beneficii economice necuantificate:

- refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, a activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene;
- ameliorarea gestionării apelor, inclusiv gestionarea îngrășămintelor și a pesticidelor
- prevenirea eroziunii solului și ameliorarea gestionării solului
- îmbunătățirea mediului incojurator ceea ce duce la o calitate superioara a vietii si a sperantei de viata.
- îmbunătățirea condițiilor de viața a comunitatii locale, ceea ce conduce la creșterea productivitatii acestora in activitatile pe care le desfasoara;
- în perioada de implementare, proiectul creeaza locuri de munca

6. Monitorizarea aspectelor sociale și de mediu

Plan de monitorizare social și de mediu

În faza de construcție, monitorizarea factorilor sociali și de mediu va avea în vedere realizările în atenuarea, prevenirea și reducerea impactului activităților de construcție. Responsabili: dirigințele de șantier și șeful de șantier, cu respectarea frecvenței și a parametrilor de monitorizare stabilite pentru fiecare măsură de atenuare propusă (conform anexei 1 - planul de management social și de mediu, faza de construcție – tabel sintetic)

În faza de operare, monitorizarea factorilor sociali și de mediu face parte din activitatea de exploatare și este organizată prin grija Primăriei Unguras, cu respectarea frecvenței și a parametrilor de monitorizare stabilite pentru fiecare măsură de atenuare propusă (conform anexei 2 -planul de management social și de mediu, faza de exploatare– tabel sintetic).

7. Consultarea publică și mecanismul de soluționare a reclamațiilor

➤ Consultarea publică

Consultarea publică pentru planul de management social și de mediu pentru obiectivul „Platforma de depozitare și gestionare al gunoiului de grajd, comuna Unguras, județul Cluj” a avut loc în data de 13.06.2018 și a fost organizată de Primăria Unguras.

La consultarea publica au luat parte un numar de 88 de persoane inregistrate ca si crescatori de animale in comuna. Trei institutii relevante au fost informate (Agentia pentru Protectia mediului, Sistemul de Gospodarire a Apei de pe langa ANAR si Directia de Sanatate Publica), iar doua dintre acestea au raspuns in scris cu sugestii si informatii. Comunitatea locală a fost informată cu privire

la această acțiune, prin postarea de afișe/anunțuri în locurile cele mai vizibile și des frecventate din localitate, fermierii care au acces la conexiune internet și adrese de e-mail fiind informați și pe această cale, mesajele fiind transmise și prin intermediul consilierilor locali. Instituțiilor li s-a comunicat în scris invitația de participare și un material de informare prin e-mail/fax. Același material a fost distribuit și tuturor participanților la ședința de consultare publică.

Consultarea publică s-a desfășurat sub forma de sedința publică, prin discuții libere.

La dezbaterile publice din cadrul ședinței de consultare, un expert a prezentat participanților atât informații privind cerințele proiectului, cât și avantajele unui management eficient al gunoierului de grajd, însoțite fiind de un material informativ explicit. Acțiunea a fost organizată de către Primăria comunei Unguras, sub coordonarea domnului ABRUDEAN GAVRIL, având funcția de președinte al Asociației Crescătorilor de Animale.

Participanților la consultare le-a fost prezentat planul de management social și de mediu pentru obiectivul „Platforma de depozitare și gestionare al gunoierului de grajd, comuna Unguras, județul Cluj”, punându-se accent pe impacturile semnificative identificate atât pentru perioada de construcție, cât și pentru cea de exploatare, cu prezentarea măsurilor de atenuare stabilite pentru prevenirea și atenuarea acestora, împreună cu responsabilii pentru implementarea lor (atât pentru perioada de construcție, cât și pentru cea de exploatare).

În timpul dezbaterii s-au discutat, printre altele, următoarele:

Nr.crt.	Subiect	Opinii/observații
1	Se cunoaște ideea de proiect, localnicii sunt interesați de investiție, fermierii apreciază că distanța până la locația aleasă este acceptabilă pentru amplasarea platformei.	Este importantă verificarea distanței minime obligatorii față de primeloc case dar și a celei maxime, din perspectiva necesității efectuării transportului gunoierului. Primăria va fi dotată pentru serviciile aferente platformei, inclusiv cu mijloc de transport, astfel că reglementările legale privind distanța de parcurs și modul de realizare a colectării și transportului sunt ca și rezolvate.
2	S-au menționat riscuri din punct de vedere al faptului că UE nu va mai acorda subvenții pentru fermieri zootehnici și agricoli pentru suprafețe necadastrate, estimat din anul 2021.	Se previzionează ca fiecare fermă mică/mijlocie dar și gospodărie, să intre în legalitate din punctul de vedere a înregistrărilor cadastrale, momentan mulți dintre beneficiarii deținând doar titluri de proprietate, care sunt atacabile în instanțele judecătorești la eventuale litigii între proprietari.
3	Din punct de vedere al protecției mediului, lipsa unei platforme dedicate depozitării gunoierului de grajd reprezintă o problemă în raport cu reglementările legale și controalele autorităților în domeniu.	Gospodăriile și fermele mici care nu au obligația de a deține o platformă dedicată, pot apela la servicii specifice pe care le găsesc la autoritățile publice locale învecinate.
4	Se menționează că investițiile în ferme nu sunt amortizabile, așa cum se prezintă situația în alte state europene unde finanțarea investițiilor de acest tip este de 80%.	Legislație națională deficitară din punct de vedere al fondurilor alocate fermierilor.
5	Unele ferme mijlocii au platformă betonată cu sistem de scurgere a dejecțiilor și fosă de colectare subterană care se vidanțează periodic iar gunoierul este transportat regulat în depozite	Este soluția optimă, pusă în aplicare cu forțe proprii, pentru eliberarea platformei atunci când cantitatea de gunoi este foarte mare dar și pentru că este necesară această operațiune pentru culturi.

	(grămezi) pe câmp lângă tarla, fiind împrăștiat ulterior pe parcela agricolă, în stadiu de compost (toamna înainte de arat și primăvara).	
6	S-au dat exemple de state în care există, în diverse regiuni, o perioadă stabilită în care se execută împrăștierea gunoiului prin intermediul prestatorilor de servicii.	S-a concluzionat că este mai rentabil pentru fermier (zootehnic sau agricol) să apeleze la un prestator specializat care deține atât capacitatea cât și mijloacele și autorizațiile necesare, decât să se preocupe de această activitate conexă față de producție, care este consumatoare de timp și alte resurse, în defavoarea producției care este de fapt activitatea de bază.
7	Fermieri documentați au afirmat că efectivele de animale de pe teritoriul țării sunt la 20% față de nivelul anilor '90, tocmai din cauza lipsei sprijinului necesar creșterii productivității, din partea statului și a legislației deficitare.	Se admite că programele de finanțare (fondurile europene pentru agricultură și ferme zootehnice și cele ale Băncii Mondiale) vor contribui la "civilizarea" producătorilor din punct de vedere al protecției mediului.
8	Alte exemple de state europene s-au referit la taxele dar și amenziile mari aplicate pentru deversările de dejecții animaliere.	De aici și importanța acestor investiții care asigură conformarea cu reglementările legale de mediu.
9	La o concentrație a nutrienților din gunoiul de grajd, peste pragurile normate legal, se consideră că rezultatul este un îngrășământ natural suficient și nu se justifică ca producătorii lui să primească subvenții pentru culturile agricole.	Este important ca acest îngrășământ să nu ajungă la pânza freatică, astfel că depozitarea și eliminarea efluenților este importantă înainte de împrăștiere.
10	Fermierii prezenți au fost de acord cu oportunitatea investiției, cu plata unui tarif/unei taxe, într-un cuantum acceptabil, către un operator al serviciilor de administrare a platformei, dat fiind faptul că ei sunt degrevați de activitatea de colectare, transport, chiar și împrăștiere dacă în dotarea primăriei vor intra echipamente performante specifice. Dintre acestea, echipamentul de împrăștiere a gunoiului este foarte important deoarece acțiunea se realizează rapid, simplu și în strat uniform pe parcela de teren, comparativ cu împrăștierea manuală din remorcă/roabă. S-a dat ex. o fermă didactică din altă țară europeană unde împrăștierea gunoiului aflat pe o platformă special amenajată a fost finalizată într-o singură zi, cu ajutorul unui singur operator dar cu utilaje profesionale.	Tariful/taxa aprobată în baza unei HCL nu va cuprinde închiriere de spațiu pe platformă ci doar contravaloare servicii de colectare/transport (combustibil) și sume ce revin administratorului și operatorului utilajelor ca remunerație. Se dorește ca echipamentele care vor intra în dotarea operatorului platformei (primăria) să fie de ultimă generație pentru a face față oricăror solicitări specifice. Pentru primărie, colectarea de taxe din serviciile ce vor fi prestate va reprezenta un venit iar pentru fermieri (zootehniști sau agricoli) echipamentele ce vor intra în dotarea administratorului platformei, un beneficiu real și util, aceștia putându-se concentra pe producție animalieră și campaniile agricole în principal. O investiție individuală este indiscutabilă din punct de vedere al costurilor foarte ridicate, comparativ cu una la nivel local pentru care investiția este suportată de minister iar UAT va deține în custodie utilaje performante și absolut necesare.
11	Deoarece au fost cazuri în care fermierilor li s-au diminuat subvențiile sau există riscul de a fi amendați de reprezentanții Gărzii de Mediu, aceștia trebuie să depoziteze gunoiul de grajd conform reglementărilor legale și în același mod să efectueze și transportul sau împrăștierea.	Dejecțiile animaliere pot afecta calitatea apei din pâna freatică și, drept urmare, sănătatea populației.

12	Unii fermieri au fost în situația de a primi amenzi și au suferit diminuarea subvențiilor pe motiv că nu dețin platformă de depozitare a gunoiului de grajd, fiind somați să construiască una. Deoarece o astfel de investiție este foarte costisitoare și de ea poate beneficia doar ferma în cauză (fiind dimensionată după nevoile sale specifice și capacitate în funcție de reglementările legale), nu se justifică din punctul de vedere a sumelor care ar putea fi utilizate pentru activitatea de producție.	Acest demers este temporar, până la construirea platformei în cadrul UAT UNGURAS, dar va sprijini fermierii în vederea respectării cerințelor de mediu iar fermierii se vor mobiliza să depoziteze conform gunoiul de grajd.
13	Pentru grăbirea procesului de obținere a gunoiului gata de împrăștiat, este nevoie și de deșeuri biodegradabile de la agricultori.	O implicare a fermierilor agricoli este binevenită. Și pentru aceștia este oportună investiția, având în vedere faptul că uneori cantitatea de resturi agricole este prea mare sau nu se folosește în întregime.
14	Interesul fermierilor pentru o continuare a investiției prin construirea unei stații de biogaz care să producă energie electrică pentru alimentarea clădirilor publice și chiar a fermelor. S-a dat exemplul cu producerea de energie electrică din stații alimentate cu deșeurile municipale. O stație de compostare (inclusiv deșeuri verzi) este o altă opțiune de continuare a investiției.	S-ar recomanda utilizarea porumbului de siloz (cultură simplă și nepretențioasă) de la fermierii agricoli care, în combinație cu gunoiul de grajd produce atât biogaz, prin fermentare, cât și un îngrășământ natural cu granulație foarte fină (aproape praf) ce poate fi utilizat cu succes pentru diverse culturi. Investiția în stația de biogaz ar conduce la diminuarea facturilor pentru energia electrică la nivel local.
15	Ar fi necesară și implicarea crescătorilor de ovine, care pe perioada iernii stagnează pe stabulație.	Turmele de oi generează gunoi specific care trebuie colectat și transportat în locații corespunzătoare, la fel ca și cel de grajd.

Localnicii comunei care au fost consultați în cursul dezbaterii pentru această acțiune, și-au manifestat interesul pentru realizarea proiectului pe raza comunei Unguras, între localitățile Batin și Valea Ungurasului.

- **S-au primit sugestiile de la Direcția de Sănătate Publică a județului Cluj**, cu numărul 5094/12.06.2018, privind consultarea legislației sanitare incidente acestui domeniu, ORD.MS. 119/2014 art. 11, care reglementează distanțele minime de protecție sanitare între teritoriile protejate și platformele comunale pentru depozitarea deșeurilor animale.

- **De la Administrația Națională "Apele Române" ADMINISTRATIA BAZINALA DE APA Somes-Tisa**, s-a primit informarea cu numărul 9117/11.06.2018, care stipulează ca realizarea investiției respective trebuie să asigure o mai bună gestionare a gunoiului de grajd colectat din gospodăriile și fermele mici și mijlocii care au un număr semnificativ de animale la nivelul UAT Unguras (ovine, pasări, bovine, porcine, etc), în scopul reducerii deversărilor de nutrienți în ape; terenul detinut de către UAT Unguras trebuie să fie amplasat la o distanță cât mai mare față de apele de suprafață; necesitatea existenței disponibilității locației referitoare la amplasarea și natura terenului pentru evitarea infiltrațiilor frecției lichide; caracteristicile terenului privind împrejurimile și particularitățile de relief trebuie să respecte anumite cerințe care să evite un eventual impact negativ.

➤ Mecanismul de soluționare a reclamațiilor

Mecanismul de soluționare a reclamațiilor este accesibil membrilor comunității, gratuit și să conțină următoarele elemente:

- Comunicarea către public a existenței mecanismului de soluționare a reclamațiilor se va face prin publicare pe website-ul primăriei și prin afișare la avizier. Anunțul va cuprinde informații privind modalitatea de înaintare a unei reclamații, respectiv:
 - personal, la registratura primăriei Unguras;
 - prin e-mail, la adresa: primariacu@yahoo.com
 - prin fax, la nr. 0264 224 650
 - prin poștă, la adresa: Primăria Unguras, Comuna Unguras, jud. Cluj
- La primirea unei reclamații se vor înregistra date de identificare și de contact ale reclamantului, informații succinte referitoare la aspectele reclamate. Pentru toate reclamațiile primirea va fi confirmată și se va comunica și un interval de timp necesar pentru răspuns, dar nu mai mult de 30 zile.
- Reclamațiile vor fi prezentate Primarului, care va stabili un termen pentru soluționare și apoi le va dirija către biroul/persoana desemnat/a pentru soluționarea reclamațiilor.
- Biroul/persoana desemnată va redacta propunerea de răspuns către reclamant și o va înainta Primarului pentru aprobare și, dacă este cazul, pentru dispunerea măsurilor care se impun pentru corectarea situației reclamate și evitarea reapariției motivului care a determinat reclamația.
- Transmiterea răspunsului către reclamant, reprezentând închiderea reclamației, se va face prin e-mail sau prin poștă, cu confirmare de primire. O copie a reclamației și a răspunsului privind modul de soluționare a acesteia vor fi transmise la UMP, pentru informare.
- Pentru a transmite o cerere sau a înregistra o reclamație către MMAP/INPCP – UMP fie se poate transmite o adresă directă sau un fax către această instituție, fie poate fi completat un formular online pe website-ul instituției. În oricare dintre situații, aceste tipuri de reclamații sunt procesate în conformitate cu prevederile Legii nr. 544/2001 referitoare la liberul acces al publicului la informații, și ale legii nr. 233/2002 referitoare la dreptul de a înainta petiții.

Datele de contact ale Unității de Management a Proiectului „Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți” sunt următoarele:

Calea Plevnei nr. 46-48, corp E, etaj 1, cam. 15

tel: 031 433 4020

fax: 0214089540

email: nitrati@mmediu.ro

Pentru mai multe informații despre cum pot fi înaintate reclamații către serviciul de soluționare al reclamațiilor al Băncii Mondiale, accesați <http://www.worldbank.org/GRS>

8. Tabelul sintetic al PMSM

Tabelele sintetice ale planului de management social și de mediu prezentate în format tabelar: factorii afectați, măsurile de atenuare, parametri de monitorizare, frecvența și responsabilitatea. Tabele trebuie prezentate distinct pentru etapa de construcție și etapa de operare (anexele 1 și 2).

Planul de management social și de mediu, etapa de construcție

- tabel sintetic -

Factor	Măsurile de atenuare	Metoda de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Responsabil pentru monitorizare
Calitatea aerului	Pulverizarea cu regularitate a apei pentru a controla răspândirea prafului în condiții de vreme secetoasă	Vizual	Zilnic, atunci când vremea este secetoasă	Șef de șantier ² Diriginte de șantier ³ Specialist politici asigurătorii UMP ⁴
	Acoperirea cu prelată a camioanelor care transportă materiale de granulație fină și deșeuri de construcții	Vizual	Săptămânal	Șef de șantier Diriginte de șantier Specialist politici asigurătorii UMP
	Folosirea de mașini și utilaje care îndeplinesc standardele de emisii.	Specificații tehnice ale mașinilor/ utilajelor	Săptămânal	Șef de șantier Diriginte de șantier Specialist politici asigurătorii UMP
Zgomot	La tranzitarea prin zonele locuite se va lucra în intervalul 7:00-20:00, cu respectarea nivelului maxim permis de poluare fonică	Examinarea reclamațiilor	Săptămânal	Șef de șantier Diriginte de șantier Specialist politici asigurătorii UMP
Calitatea apelor subterane și de suprafață	Nu se execută lucrări de excavare condiții meteorologice extreme (ploaie în averse, vânt puternic)	Vizual	Săptămânal	Diriginte de șantier Specialist politici asigurătorii UMP
	În cazul scurgerilor accidentale de produse petroliere, vopsele sau produse chimice se vor aplica imediat substanțe absorbante.	Vizual	Săptămânal	Diriginte de șantier Specialist politici asigurătorii UMP

² Constructorul, prin intermediul șefului de șantier asigură implementarea măsurilor de atenuare incluse în PMSM pentru etapa de construcție a platformei de gunoi de grajd

³ Compania care furnizează servicii de supervizare, prin intermediul dirigintelui de șantier supraveghează derularea activităților de construcție pe șantierul de construcție, și completează tabelul lunar de monitorizare al PMSM, inclus în raportul lunar de progres

⁴ Specialistul în politici asigurătorii al UMP verifică rapoartele lunare de monitorizare a măsurilor din PMSM transmise de compania care asigură servicii de supervizare, în timpul etapei de construcție

Factor	Măsurile de atenuare	Metoda de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Responsabil pentru monitorizare
	Deșeurile materiale, apele uzate sau substanțele periculoase nu sunt deversate în apele de suprafață și subterane.	Vizual	Săptămânal	Diriginte de șantier Specialist politici asiguratorii UMP
	Apele uzate din organizarea de șantier se vor colecta într-o fosa vidanjabilă.	Fotografii	Săptămânal	Diriginte de șantier Specialist politici asiguratorii UMP
	Apa din precipitații acumulată în excavații este pompată în exterior pentru a preveni infiltrarea în pânza de apă subterană.	Vizual	Săptămânal	Șef de șantier Diriginte de șantier Specialist politici asiguratorii UMP
	Constructorul se va conforma măsurilor și procedurilor operaționale proprii de prevenire a poluării accidentale.	Fișe de monitorizare	Săptămânal	Seful de șantier Specialist politici asiguratorii UMP
Contaminarea solului	Materialele rezultate din activitatea de pe șantier sunt depozitate în locuri special amenajate și sunt luate măsuri pentru îndepărtarea deșeurilor.	Fotografii	Săptămânal	Șef de șantier Diriginte de șantier Specialist politici asiguratorii UMP
	Depozitarea materialelor de construcție se face astfel încât să nu blocheze căile de acces și să nu poată fi antrenate de vânt sau ape pluviale.	Fotografii	Săptămânal	Șef de șantier Diriginte de șantier Specialist politici asiguratorii UMP
	Solul fertil decopertat este depozitat în locuri special amenajate și se va reamplasa la terminarea lucrărilor.	Fotografii	Săptămânal	Șef de șantier Diriginte de șantier Specialist politici asiguratorii UMP
	Sunt amenajate zone de parcare pentru utilajele și vehiculele implicate în activitățile de construcții	Fotografii	Săptămânal	Șef de șantier Diriginte de șantier Specialist politici asiguratorii UMP
	Sunt implementate măsuri pentru protejarea împotriva eroziunii, în special pentru lucrările efectuate în zonă de pantă	Vizual	Săptămânal	Șef de șantier Diriginte de șantier Specialist politici asiguratorii UMP

Factor	Măsurile de atenuare	Metoda de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Responsabil pentru monitorizare
	Alimentarea cu combustibil, spălarea vehiculelor și operațiile de reparații/întreținere a utilajelor se efectuează doar în unități specializate	Evidențe înregistrate	Săptămânal	Diriginte de șantier Specialist politici asiguratorii UMP
Biodiversitate	Suprafața de teren afectată temporar în perioada de execuție va fi readusă la starea inițială după executarea lucrărilor.	Vizual	La terminarea lucrărilor	Diriginte de șantier Specialist politici asiguratorii UMP
Sănătate și securitate	Sunt implementate măsuri tehnice și organizatorice pentru asigurarea condițiilor de securitatea muncii (echipament de protecție, împrejmuiri excavatii, podețe de trecere peste șanțuri, semnalizări etc.).	Fișe de instructaj, fotografii	Săptămânal	Diriginte de șantier Specialist politici asiguratorii UMP
	Punctele de lucru sunt dotate cu truse medicale de prim ajutor	Fotografii	Zilnic	Diriginte de șantier Responsabil SSM ⁵ Specialist politici asiguratorii UMP
	Instructajul de protecția muncii este efectuat periodic	Fișe de instructaj	Conform program propriu al Contractorului	Diriginte de șantier Responsabil SSM Specialist politici asiguratorii UMP
	Planul de sănătate și securitate în muncă este elaborat și implementat	Planul de sănătate și securitate în muncă	La începerea lucrărilor	Șef șantier Responsabil SSM Diriginte de șantier Specialist politici asiguratorii UMP
Pulberi	Depozitele de nisip și ciment sunt acoperite cu prelate	Fotografii	Zilnic	Șef de șantier Diriginte de șantier Specialist politici asiguratorii UMP

⁵ Responsabilul SSM este angajat de către constructor și asigură implementarea măsurilor de sănătate și securitate stabilite prin planul de sănătate și securitate în muncă, pe șantierul de construcții

Factor	Măsurile de atenuare	Metoda de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Responsabil pentru monitorizare
Deșeuri	Toate deșeurile solide sau lichide sunt sortate, tratate, neutralizate, reciclate și/sau depozitate/colectate controlat, în locuri special amenajate sau de către unități specializate.	Fotografii, contracte cu operatori specializați	Săptămânal	Diriginte de șantier Specialist politici asiguratorii UMP
Substanțe periculoase	Pentru depozitarea controlată a carburanților și vopselelor se amenajează locuri speciale	Fotografii	Săptămânal	Diriginte de șantier Specialist politici asiguratorii UMP
Elemente istorice sau culturale descoperite în timpul lucrărilor de excavare	Se oprește lucrul și se sesizează autoritățile competente.	Observație, evidențe înregistrate	În cazuri excepționale	Șef de șantier Diriginte de șantier Specialist politici asiguratorii UMP
Social	Pe perioada lucrărilor de execuție sunt create locuri de muncă pentru angajați din rândul populației locale	Nr. angajați din localitate / contracte de muncă	Lunar	Șef de șantier Diriginte de șantier Specialist politici asiguratorii UMP

Monitorizarea măsurilor de prevenire, identificare și acțiune implementate în contextul COVID-19

Factor	Măsuri de atenuare	Metoda de implementare/monitorizare	Frecvența de monitorizare	Responsabil pentru monitorizare
Accesul pe șantierul de construcții și verificările de la începutul programului de lucru	Stabilirea unui sistem de control al intrării/ieșirii de pe șantier, stabilirea unor puncte de intrare/ieșire de pe șantier. Toate intrările/ieșirile sunt înregistrate.	Plan de acces	La începutul activității, și apoi ori de câte ori sunt modificări	Diriginte de șantier, Sef de șantier
	Verificarea vizuală a stării de sănătate la începerea programului de lucru.	Vizual	Zilnic	Sef de șantier
	Interzicerea accesului muncitorilor care vin dintr-o zonă afectată sau care au intrat în contact cu o persoană infectată care s-a întors dintr-o zonă afectată, pentru o perioadă de 14 zile	Interogare	Zilnic	Sef de șantier
	Interzicerea accesului muncitorilor cu simptome de boală COVID-19 pe șantier, aceștia fiind redirecționați către unitățile medicale locale, sau dacă este necesar, li se va cere să se izoleze la domiciliu timp de 14 zile.	Interogare	Zilnic	Sef de șantier
Reguli generale de igienă	Instalarea de afișe și marcaje pe șantier referitoare la măsurile de prevenire a COVID-19, cu texte și imagini în limbile locale.	Fotografii	La începutul activității	Diriginte de șantier, Sef de șantier
	Instruiri privind măsurile specifice de evitare a infectării COVID-19.	Informări succinte	Săptămânal	Sef de șantier
	Organizarea de puncte de spălare pe maini și asigurarea de apă, săpun și dezinfectant în organizarea de șantier pentru spălări repetate.	Fotografii	La începutul activității	Diriginte de șantier, Sef de șantier
	Dezinfectarea spațiilor comune în organizarea de șantier și a mijloacelor de transport persoane.	Fotografii	Zilnic	Sef de șantier
Flexibilizarea procedurilor de lucru	Adaptarea sau reorganizarea proceselor de muncă pentru anumite activități astfel încât să fie posibilă distanțarea socială.	Proceduri metode de lucru	La începutul activității, și apoi ori de câte ori sunt modificări	Diriginte de șantier, Sef de șantier

Factor	Măsuri de atenuare	Metoda de implementare/ monitorizare	Frecvența de monitorizare	Responsabil pentru monitorizare
	Separarea sarcinilor în șantier pentru a evita apropierea muncitorilor.	Proceduri / metode de lucru	La începutul activității, și apoi ori de câte ori sunt modificări	Diriginte de șantier, Sef de șantier
	Organizarea pauzelor de prânz în aer liber și/sau la ore diferite, pentru a permite păstrarea distanței sociale.	Fotografii	Zilnic	Sef de șantier
Accesul la servicii medicale	Identificarea celui mai apropiat spital care tratează cazuri COVID-19 și stabilirea traseului dintre acesta și șantierul de construcții.		La începutul activității	Sef de șantier
Gestionarea posibilelor cazuri de infectare sau de răspândire a virusului	Exista un plan de urgență pentru gestionarea posibilelor cazuri de infectare, cu măsuri de minimizare a riscului de răspândire a virusului, în funcție de resursele avute la dispoziție.	Plan de urgență	La începutul activității și apoi ori de câte ori sunt modificări	Diriginte de șantier, Sef de șantier
Asigurarea continuității activității proiectului	Există un plan de acțiune pentru asigurarea continuității activității în caz de izbucnire a unui focar, luând în calcul personal de rezervă, fluxuri de aprovizionare esențiale pentru derularea activității în condiții de siguranță.	Plan de acțiune	La începutul activității și apoi ori de câte ori sunt modificări	Diriginte de șantier, Sef de șantier
Instruirea angajaților	Continuarea instruirilor obișnuite referitoare la siguranța în muncă, cu adăugarea aspectelor specifice COVID-19.	Fișe de instructaj	Conform programului propriu	Sef de șantier Responsabil SSM
Comunicarea și contactul cu comunitățile locale	Informarea cu regularitate a comunității locale asupra procedurilor implementate pe șantier pentru a face față situației COVID-19.	Informări transmise Primăriei	La începutul activității și apoi ori de câte ori sunt modificări	Sef de șantier

Factor	Măsuri de atenuare	Metoda de implementare/monitorizare	Frecvența de monitorizare	Responsabil pentru monitorizare
Raportarea privind COVID-19	Contractorul anunță apariția oricărui eveniment și informează entitatea finanțatoare asupra oricăror îngrijorări sau probleme legate de acordarea de îngrijiri muncitorilor bolnavi de pe șantierele proiectului, mai ales dacă rata de infectare în rândul forței de muncă se apropie de 50%.	Informări transmise către UMP	În 24 ore de la apariția unui eveniment	Diriginte de șantier, Sef de șantier

Planul de management social și de mediu, etapa de exploatare

- tabel sintetic -

Factor	Măsuri de atenuare	Metoda de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Responsabil pentru monitorizare
Calitatea aerului / Miros	Adăugarea de compost maturat peste fiecare nouă încărcătură de material proaspăt într-o proporție de circa 1 la 4	Observație, evidențe înregistrate	3 luni	Reprezentant al Primăriei Unguraș ⁶ Specialist politici asiguratorii UMP ⁷
	Amestecarea diverselor tipuri de materiale (gunoi de grajd, resturi organice menajere, resturi vegetale) pentru obținerea unui raport C:N favorabil compostării și a unei consistențe solide	Observație	3 luni	Reprezentant al Primăriei Unguraș Specialist politici asiguratorii UMP
	Aerarea suficientă a grămezii pentru evitarea intrării în fermentație anaerobă prin întoarcerea periodică a grămezilor.	Observație	3 luni	Reprezentant al Primăriei Unguraș Specialist politici asiguratorii UMP
	Zonele din grămezile de gunoi, care se constată că atrag insecte vor fi acoperite imediat cu gunoi compostat pentru a împiedica insectele să depună ouă;	Observație	Ocazional	Reprezentant al Primăriei Unguraș Specialist politici asiguratorii UMP
	Se va evita împrăștierea gunoiului și golirea periodică a bazinului de colectare a fracției lichide și împrăștierea peste grămezile de gunoi sau pe câmpurile din apropiere în perioadele în care vântul bate în direcția zonelor locuite.	Evidențe înregistrate	Periodic	Reprezentant al Primăriei Unguraș Specialist politici asiguratorii UMP

⁶ Reprezentantul Primăriei Unguraș este responsabil pentru implementarea măsurilor de atenuare din PMSM, stabilite pentru perioada de exploatare a platformei de gunoi de grajd

⁷ Specialistul în politici asiguratorii al UMP verifică rapoartele de monitorizare ale măsurilor din PMSM, transmise de Primăria Unguraș, în perioada de exploatare a platformei de gunoi de grajd

Factor	Măsuri de atenuare	Metoda de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Responsabil pentru monitorizare
Calitatea apelor subterane și a solului	Se vor respecta cu strictețe perioadele de interdicție, pentru împrăștierea pe terenurile agricole a gunoiului de grajd și a fracțiilor lichide, conform Codului de Bune Practici Agricole și de Mediu	Evidențe înregistrate	Periodic	Reprezentant al Primăriei Unguraș Specialist politici asiguratorii UMP
	Amplasarea unui container cu capac de circa 1 mc pentru colectarea eventualelor deșeuri periculoase care ajung accidental la platformă (cutii vopsea, recipiente, ulei uzat etc.). Deșeurile reziduale acumulate urmând a fi preluate, periodic, de către operatorul de salubritate care asigură colectarea deșeurilor menajere în comună, în vederea valorificării, eliminării finale prin depozitare sau incinerare.	Fotografii, contracte cu operatori autorizați	Lunar	Reprezentant al Primăriei Unguraș Specialist politici asiguratorii UMP
	Echipamentele și utilajele pentru gestionarea platformei vor fi întreținute corespunzător pentru a preveni scurgerea de carburanți sau lubrifianți	Program de mentenanță a echipamentelor și utilajelor	Lunar	Reprezentant al Primăriei Unguraș Specialist politici asiguratorii UMP
	Monitorizarea periodică a calității apei subterane pentru a se asigura că nu are loc infiltrarea efluenților proveniți de la gunoiul-de grajd în apele subterane	Analize calitate apă prelevată din piezometrele de monitorizare	6 luni sau anual	Reprezentant al Primăriei Unguraș Specialist politici asiguratorii UMP
Sănătate și securitate	Amplasamentul platformei se va împrejmuji cu gard din plasă de sârmă cu stâlpi de oțel la intrarea și la ieșirea din incintă, împrejmuirea va fi prevăzută cu porți pentru acces. Accesul personalului de deservire se face pe o poartă prevăzută cu sistem de încuiere, pentru a preveni accesul persoanelor neautorizate;	Fotografii	Trimestrial	Reprezentant al Primăriei Unguraș Specialist politici asiguratorii UMP

Factor	Măsuri de atenuare	Metoda de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Responsabil pentru monitorizare
	Se efectuează instructajul de protecția muncii și controlul asupra aplicării și respectării normelor specifice	Fișe de instructaj, interviuri cu angajații	Lunar	Reprezentant al Primăriei Unguraș Specialist politici asiguratorii UMP
	Existența și folosirea echipamentelor de protecție a muncii a angajaților ce operează la platforma de gunoi	Fișe de instructaj, interviuri cu angajații	Lunar	Reprezentant al Primăriei Unguraș Specialist politici asiguratorii UMP
	Sunt instalate panouri de informare a populației, referitoare la riscurile la adresa sănătății.	Fotografii	Lunar	Reprezentant al Primăriei Unguraș Specialist politici asiguratorii UMP
	Se aplica reguli și măsuri de prevenire și stingere a incendiilor	Fișe de instructaj, evidențe înregistrate	Lunar	Reprezentant al Primăriei Unguraș Specialist politici asiguratorii UMP
Biodiversitate	Verificarea integrității împrejurimii cu plasa de sarma a platformei pentru a împiedica patrunderea animalelor domestice sau salbatice și caderea acestora în bazinul de colectare a fracțiilor lichide.	Fotografii, evidențe înregistrate	Lunar	Reprezentant al Primăriei Unguraș Specialist politici asiguratorii UMP
Social	În perioada de funcționare a platformei sunt create locuri de muncă pentru angajații din rândul populației locale	Nr. angajați din localitate / contracte de muncă	Lunar	Reprezentant al Primăriei Smeeni Specialist politici asiguratorii UMP

Sinteza consultării publice și lista participanților la consultarea publică organizată pentru planul de management social și de mediu elaborat pentru proiectul „PLATFORMA DE DEPOZITARE A GUNOIULUI DE GRAJD IN COMUNA UNGURAS, JUDEȚUL CLUJ”

**Minuta/Raport de analiză a rezultatelor procesului de consultare publică privind necesitatea investiției la nivel de comună într-o platformă de depozitare a gunoiului de grajd
COMUNA UNGURAS, JUDEȚUL CLUJ**

MINUTA CONSULTĂRII PUBLICE

Anexa 1.

Acest raport este aferent consultării publice realizate în perioada 13 iunie 2018 în comuna Unguras, județul Cluj, și prezintă o sinteză a celor mai importante rezultate reieșite din procesul de consultare publică privind necesitatea investiției la nivel de comună într-o platformă de depozitare a gunoiului de grajd, fiind prezentate următoarele obiective:

- 1-Platforma de gunoi de grajd
- 2-Plan de Management Social și de Mediu
- 3-Discuții libere

Consultarea publică în comuna Unguras a fost realizată sub formă de ședință publică. Anunțul de mediatizare a consultării publice a fost afișat la sediul primăriei, a fost publicat pe site-ul primăriei și a fost trimis instituțiilor publice interesate, obținându-se număr de înregistrare de la acestea.

METODOLOGIE

Datele specifice procesului de consultare au fost discuții libere, cu participarea tuturor categoriilor de populație interesate (posesorii de animale -vacă, bovine)- gospodăriile și fermele mici. Pentru a permite accesul cât mai extins la instrumentul de investigare propus, Comunitatea locală a fost informată cu privire la această acțiune, prin postarea de afișe/anunțuri în locurile cele mai vizibile și des frecventate din localitate, fermierii care au acces la conexiune internet și adrese de e-mail fiind informați și pe această cale, mesajele fiind transmise și prin intermediul consilierilor locali.

Promovarea procesului de consultare a fost realizată la nivel local de către Primăria Comunei Unguras. La finalul procesului de consultare, în data de 13 iunie 2018, au fost înregistrate 127 persoane participante la discuții, așa cum reiese din tabelul centralizator anexat.

Se constată faptul că proprietarii de animale, în unanimitate, au fost de acord și și-au dat consimțământul pentru investiție. Două dintre instituțiile interesate (DSP și SGA) și-a exprimat punctele de vedere cu privire la investiție.

Toti respondentii au completat si semnat anexa de consimtamant

Rezultatele exprimarii consimtamantului sunt urmatoarele:

S-a constatat ca 100% din populatia prezenta locuieste in apropierea platformei de depozitare a gunoiului de grajd, avand intre 0,7 si 5 km de parcurs pana la aceasta. 69 % din populatia locuieste la o distanta sub 2 km fata de platforma si 31% locuiesc la o distanta intre 2- 5 km fata de platforma. In ceea ce priveste modalitatea de transport a gunoiului de grajd la platforma de depozitare, 100% dintre respondenti au spus ca nu poseda mijloace de transport proprii si doresc sa foloseasca serviciile de colectare organizate de primarie.

Toti respondentii sunt de acord cu realizarea investitiei intr-o platforma de depozitare a gunoiului de grajd la nivel de comuna.

Scopul consultarii publice a fost atins, si-au exprimat vointa in unanimitate posesorii de animale din comuna, au primit toate informatiile cu privire la investitia care se doreste realizata, si-au manifestat acordul pentru aceasta si pentru locul unde urmeaza sa fie amplasata si pentru a depozita gunoiul la platforma dupa construirea acesteia. Instructiunile interesate si-au manifestat opiniile (DSP si SGA).

Rezultatele consultarii publice

Comunitatea locala a fost bine informata despre proiect si despre impactul asupra poluarii cu nutrienti si si-a exprimat acordul pentru realizarea investitiei si si-au dat consimtamantul sa transporte gunoiul de grajd la platforma comunala.

Opinii s-au emis de catre 2 institutii interesate, Directia de Sanatate Publica a judetului Cluj si Sistemul de Gospodarire a Apei din cadrul ANAR.

Anexa nr. 4. Sinteza consultării publice, comuna Unguras, județul Cluj

1. INTRODUCERE

- Scopul consultării;
- Perioada consultării;
- Grupul țintă
- Metodologia folosită
- Materiale suport (dacă este cazul);
- Datele de contact ale persoanei/serviciului/instituției responsabile de procesul de consultare publică;
- Datele de contact ale persoanei/serviciului/instituției sau experților externi responsabili de sintetizarea constatărilor și comentariilor primite pe durata procesului de consultare publică

Scopul consultării

Primăria Unguras își manifestă dorința de a solicita finanțare pentru a se construi în localitate o platformă de depozitare a gunoiului de grajd, în cadrul proiectului „Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți” (INPCP), finanțat de Guvernul României dintr-un împrumut de la Banca Mondială; Creșterea animalelor este o activitate specifică zonei din care face parte comuna, prin urmare apare problema poluării apelor cu nutrienți proveniți din gunoiul de grajd. Prin consultarea publică se dorește obținerea unui bun nivel de conștientizare a publicului cu privire la rigorile și avantajele acestei investiții, care rezolvă gestionarea integrată a gunoiului de grajd.

Populația comunei a fost informată asupra impactului gunoiului de grajd asupra apelor (poluare cu nutrienți), metodelor de minimizare a acestor efecte și asupra soluțiilor (construirea unei platforme de depozitare a gunoiului de grajd).

Populația a fost consultată cu privire la necesitatea investiției în platforma de depozitare a gunoiului de grajd.

Prin consultarea publică s-a urmărit:

1. Respectarea și conformarea cu reglementările în domeniu
2. Asigurarea informațiilor despre proiect
3. Primirea sugestiilor și comentariilor comunității locale și a publicului interesat (comunitatea locală și instituțiile interesate) în ceea ce privește amplasarea, proiectarea platformei de depozitare a gunoiului de grajd

Perioada consultării publice

Consultarea publică în comuna Unguras s-a desfășurat în perioada 13 iunie 2018.

Grupul țintă

Grupul țintă este întreaga populație a comunei Unguras posesoare de animale (vacă, oi, capre, cal, pasări, porci etc) – gospodăriile și fermele mici. Această comunitate însumează 127 de persoane/gospodării. Pe lângă comunitatea locală au mai fost implicate în procesul de consultare publică și instituții precum Agenția pentru Protecția Mediului, Sistemul de Gospodărire a Apelor din cadrul ANAR, Direcția de Sănătate Publică.

Metodologia folosită pentru consultarea publică

1. S-a publicat pe pagina de internet a primăriei anunțul privind consultarea publică precum și locul și orarul în care se pot consulta documentele și transmite observațiile
2. S-au trimis în scris către instituțiile abilitate (APM, DSP, SGA) anunțurile cu informarea asupra consultării publice
3. Consultarea comunității locale s-a desfășurat sub forma de ședință publică.

Materiale suport

Participanților la consultarea publică li s-au adus la cunoștință normele de ecocondiționalitate de la APIA.

Datele de contact ale instituției responsabile de procesul de consultare publică

Primăria Unguras, persoana de contact primar Muresan Ildiko.

Telefon 0264.224.650/0264.224.700

Datele de contact ale experților externi responsabili de sintetizarea constatărilor și comentariilor primite pe durata procesului de consultare publică

SC SIMCOM PAS SRL, telefon 0751 142 388, email simcompas@yahoo.com

Rezultate așteptate

În urma procesului de consultare publică, s-au așteptat 4 rezultate principale:

1. Comunitatea locală să fie bine informată despre proiect și despre impactul asupra poluării cu nutrienți;
2. Primirea reacțiilor, sugestiilor și comentariilor din partea publicului interesat în privința proiectului;
3. Un proiect final realist, reflectând toate comentariile și sugestiile relevante primite;
4. Propunerile relevante incluse în proiectul tehnic.

2. RĂSPUNSURILE CONSULTĂRII PUBLICE

Cuprinde:

- Profilul acelor care au contribuit
- Mijloacele de comunicare folosite
- Distribuție geografică
- **Profilul acelor care au contribuit**
- La consultarea publică au luat parte un număr de 127 de indivizi/persoane din totalul celor 127 de persoane înregistrate ca și crescători de animale în comuna, deci a fost reprezentare unanimă. Un număr de 3 instituții relevante au fost informate (Agenția pentru Protecția mediului, Sistemul de Gospodărire a Apei de pe lângă ANAR și Direcția de Sănătate Publică), iar două dintre acestea au răspuns în scris cu sugestii și informații.
- **Mijloacele de comunicare folosite**
Consultarea publică s-a făcut sub forma de ședință publică, prin discuții libere.

Comunitatea locală a fost informată cu privire la această acțiune, prin postarea de afișe/anunțuri în locurile cele mai vizibile și des frecventate din localitate, fermierii care au acces la conexiune internet și adrese de e-mail fiind informați și pe această cale, mesajele fiind transmise și prin intermediul consilierilor locali.

Instituțiilor li s-a comunicat în scris invitația de participare și un material de informare prin e-mail/fax. Același material a fost distribuit și tuturor participanților la ședința de consultare publică.

Totodată, la dezbateră publică din cadrul ședinței de consultare, un expert a prezentat participanților atât informații privind cerințele proiectului, cât și avantajele unui management eficient al gunoiului de grajd, însoțite fiind de un material informativ explicit.

Acțiunea a fost organizată de către Primăria comunei Unguras, sub coordonarea domnului ABRUDEAN GAVRIL, având funcția de presedinte al Asociației Crescătorilor de Animale ,avand următoarele date de contact:

Tel. /fax 0264224650 E -mail: primariacu@yahoo.com

- **Distribuție geografică**

La consultare au fost chemați posesorii de animale din comuna Unguras, județul Cluj.

3. REZULTATELE CONSULTĂRII PUBLICE

Cuprinde:

- Descrieri ale subiectelor de discuție care au apărut în timpul consultării;
- O sinteză a contribuției respondenților per subiect;
- Dacă și cum contribuția respondenților este luată în considerare în cadrul formularului de aplicare.
- **Descrieri ale subiectelor de discuție care au apărut în timpul consultării**

În timpul dezbaterii s-au discutat, printre altele, următoarele:

Nr.crt.	Subiect	Opinii/observații
1	Se cunoaște ideea de proiect, localnicii sunt interesați de investiție, fermierii apreciază că distanța până la locația aleasă este acceptabilă pentru amplasarea platformei.	Este importantă verificarea distanței minime obligatorii față de primele case dar și a celei maxime, din perspectiva necesității efectuării transportului gunoiului.

		Primăria va fi dotată pentru serviciile aferente platformei, inclusiv cu mijloc de transport, astfel că reglementările legale privind distanța de parcurs și modul de realizare a colectării și transportului sunt ca și rezolvate.
2	S-au menționat riscuri din punct de vedere al faptului că UE nu va mai acorda subvenții pentru fermieri zootehnici și agricoli pentru suprafețe necadastrate, estimat din anul 2021.	Se previzionează ca fiecare fermă mică/mijlocie dar și gospodărie, să intre în legalitate din punctul de vedere a înregistrărilor cadastrale, momentan mulți dintre beneficiari deținând doar titluri de proprietate, care sunt atacabile în instanțele judecătorești la eventuale litigii între proprietari.
3	Din punct de vedere al protecției mediului, lipsa unei platforme dedicate depozitării gunoierului de grajd reprezintă o problemă în raport cu reglementările legale și controalele autorităților în domeniu.	Gospodăriile și fermele mici care nu au obligația de a deține o platformă dedicată, pot apela la servicii specifice pe care le găsesc la autoritățile publice locale învecinate.
4	Se menționează că investițiile în ferme nu sunt amortizabile, așa cum se prezintă situația în alte state europene unde finanțarea investițiilor de acest tip este de 80%.	Legislație națională deficitară din punct de vedere al fondurilor alocate fermierilor.
5	Unele ferme mijlocii au platformă betonată cu sistem de scurgere a dejecțiilor și fosă de colectare subterană care se vidanjează periodic iar gunoiul este transportat regulat în depozite	Este soluția optimă, pusă în aplicare cu forțe proprii, pentru eliberarea platformei atunci când cantitatea de gunoi este foarte mare dar și pentru că este necesară această operațiune pentru culturi.

	(grămezi) pe câmp lângă tarla, fiind împrăștiat ulterior pe parcela agricolă, în stadiu de compost (toamna înainte de arat și primăvara).	
6	S-au dat exemple de state în care există, în diverse regiuni, o perioadă stabilită în care se execută împrăștierea gunoierului prin intermediul prestatorilor de servicii.	S-a concluzionat că este mai rentabil pentru fermier (zootehnic sau agricol) să apeleze la un prestator specializat care deține atât capacitatea cât și mijloacele și autorizațiile necesare, decât să se preocupe de această activitate conexasă față de producție, care este consumatoare de timp și alte resurse, în defavoarea producției care este de fapt activitatea de bază.
7	Fermieri documentați au afirmat că efectivele de animale de pe teritoriul țării sunt la 20% față de nivelul anilor '90, tocmai din cauza lipsei sprijinului necesar creșterii productivității, din partea statului și a legislației deficitare.	Se admite că programele de finanțare (fondurile europene pentru agricultură și ferme zootehnice și cele ale Băncii Mondiale) vor contribui la "civilizarea" producătorilor din punct de vedere al protecției mediului.
8	Alte exemple de state europene s-au referit la taxele dar și amenzi mari aplicate pentru deversările de dejecții animaliere.	De aici și importanța acestor investiții care asigură conformarea cu reglementările legale de mediu.
9	La o concentrație a nutrienților din gunoierul de grajd, peste pragurile normale legale, se consideră că rezultatul este un îngrășământ natural suficient și nu se justifică ca producătorii lui să primească subvenții pentru culturile agricole.	Este important ca acest îngrășământ să nu ajungă la pânza freatică, astfel că depozitarea și eliminarea efluenților este importantă înainte de împrăștiere.
10	Fermierii prezenți au fost de acord cu	Tariful/taxa aprobată în baza unei HCL nu

	<p>oportunitatea investiției, cu plata unui tarif/unei taxe, într-un cuantum acceptabil, către un operator al serviciilor de administrare a platformei, dat fiind faptul că ei sunt degrevați de activitatea de colectare, transport, chiar și împrăștiere dacă în dotarea primăriei vor intra echipamente performante specifice. Dintre acestea, echipamentul de împrăștiere a gunoiului este foarte important deoarece acțiunea se realizează rapid, simplu și în strat uniform pe parcela de teren, comparativ cu împrăștierea manuală din remorcă/roabă. S-a dat ex. o fermă didactică din altă țară europeană unde împrăștierea gunoiului aflat pe o platformă special amenajată a fost finalizată într-o singură zi, cu ajutorul unui singur operator dar cu utilaje profesionale.</p>	<p>va cuprinde închiriere de spațiu pe platformă ci doar contravaloare servicii de colectare/transport (combustibil) și sume ce revin administratorului și operatorului utilajelor ca remunerație.</p> <p>Se dorește ca echipamentele care vor intra în dotarea operatorului platformei (primăria) să fie de ultimă generație pentru a face față oricăror solicitări specifice.</p> <p>Pentru primărie, colectarea de taxe din serviciile ce vor fi prestate va reprezenta un venit iar pentru fermieri (zootehniști sau agricoli) echipamentele ce vor intra în dotarea administratorului platformei, un beneficiu real și util, aceștia putându-se concentra pe producție animalieră și campaniile agricole în principal. O investiție individuală este indiscutabilă din punct de vedere al costurilor foarte ridicate, comparativ cu una la nivel local pentru care investiția este suportată de minister iar UAT va deține în custodie utilaje performante și absolut necesare.</p>
11	<p>Deoarece au fost cazuri în care fermierilor li s-au diminuat subvențiile sau există riscul de a fi amendați de reprezentanții Gărzii de Mediu, aceștia trebuie să depoziteze gunoiul de grajd conform reglementărilor legale și în același mod să efectueze și transportul</p>	<p>Dejecțiile animaliere pot afecta calitatea apei din pâna freatică și, drept urmare, sănătatea populației.</p>

	sau împrăștierea.	
12	<p>Unii fermieri au fost în situația de a primi amenzi și au suferit diminuarea subvențiilor pe motiv că nu dețin platformă de depozitare a gunoiului de grajd, fiind somați să construiască una.</p> <p>Deoarece o astfel de investiție este foarte costisitoare și de ea poate beneficia doar ferma în cauză (fiind dimensionată după nevoile sale specifice și capacitatea în funcție de reglementările legale), nu se justifică din punctul de vedere a sumelor care ar putea fi utilizate pentru activitatea de producție.</p>	<p>Acest demers este temporar, până la construirea platformei în cadrul UAT UNGURAS, dar va sprijini fermierii în vederea respectării cerințelor de mediu iar fermierii se vor mobiliza să depoziteze conform gunoiul de grajd.</p>
13	<p>Pentru grăbirea procesului de obținere a gunoiului gata de împrăștiat, este nevoie și de deșeurile biodegradabile de la agricultori.</p>	<p>O implicare a fermierilor agricoli este binevenită. Și pentru aceștia este oportună investiția, având în vedere faptul că uneori cantitatea de resturi agricole este prea mare sau nu se folosește în întregime.</p>
14	<p>Interesul fermierilor pentru o continuare a investiției prin construirea unei stații de biogaz care să producă energie electrică pentru alimentarea clădirilor publice și chiar a fermelor. S-a dat exemplul cu producerea de energie electrică din stații alimentate cu deșeurile municipale.</p> <p>O stație de compostare (inclusiv deșeurile verzi) este o altă opțiune de continuare a investiției.</p>	<p>S-ar recomanda utilizarea porumbului de siloz (cultură simplă și nepretențioasă) de la fermierii agricoli care, în combinație cu gunoiul de grajd produce atât biogaz, prin fermentare, cât și un îngrășământ natural cu granulație foarte fină (aproape praf) ce poate fi utilizat cu succes pentru diverse culturi.</p> <p>Investiția în stația de biogaz ar conduce la diminuarea facturilor pentru energia electrică la nivel local.</p>

15	Ar fi necesară și implicarea crescătorilor de ovine, care pe perioada iernii stagnează pe stabulație.	Turmele de oi generează gunoi specific care trebuie colectat și transportat în locații corespunzătoare, la fel ca și cel de grajd.
----	---	--

Localnicii comunei care au fost consultați în cursul dezbaterii pentru această acțiune, și-au manifestat interesul pentru realizarea proiectului pe raza comunei Unguras, între localitățile Batin și Valea Ungurasului.

Datele participanților se regăsesc în anexa **"Lista de prezență"**.

Nu au avut sugestii sau opinii.

- S-au primit sugestiile de Direcția de Sănătate Publică a Județului Cluj, cu numărul 5094/12.06.2018, privind consultarea legislației sanitare incidente acestui domeniu, ORD.MS. 119/2014 art. 11, care reglementează distanțele minime de protecție sanitare între teritoriile protejate și platformele comunale pentru depozitarea dejectiilor animale.
-
- De la Administrația Națională "Apele Române" ADMINISTRATIA BAZINALA DE APA Somes-Tisa, s-a primit informarea cu numărul 9117/11.06.2018, care stipulează că realizarea investiției respective trebuie să asigure o mai bună gestionare a gunoierului de grajd colectat din gospodăriile și fermele mici și mijlocii care au un nr. semnificativ de animale la nivelul unității Unguras (ovine, pasări, bovine, porcine, etc), în scopul reducerii deversărilor de nutrienți în ape; terenul deținut de către UAT Unguras trebuie să fie identificat la o distanță cât mai mare față de apele de suprafață; necesitatea existenței disponibilității locației referitoare la amplasarea și natura terenului pentru evitarea infiltrațiilor frecției lichide; caracteristicile terenului privind împrejurimile și particularitățile de relief trebuie să respecte anumite cerințe care să evite un eventual impact negativ.

PRIMARIA COMUNEI UNGURAS, JUD. CLUJ

Lista de prezenta la consultarea publica din data de 13.06.2018

Nr. Crt.	Nume si prenume	Satul	NR. CASA	Instituti tia/fer ma	Date de contact (telefon mobil/fix)	E-mail	Semnatura
1.	RUS IOAN	BATIN	233				Rus
2.	MATEI MARIA	BATIN	242A		026421880		Matei
3.	ILCA MARINELA	BATIN	246				Ilca
4.	POP ALEXANDRU	BATIN	243				Pop
5.	BONTA GHEORGHE	BATIN	252		0264218031		Bonta
6.	MURESAN ADRIAN EMANUEL	BATIN	253				Muresan
7.	MURESAN PETRU	BATIN	255				Muresan
8.	ILCA ADRIAN IOAN	BATIN	258				Ilca
9.	BERCEAN IOAN	BATIN	266				Bercean
10.	CAMPAN ANDREI	BATIN	267				Camp
11.	MORA BRIGODE	BATIN	273		0264218018		Mora

		Nr. cont.				
27.	BOCIUA MARTA	BATIN	300	026428106	BOCIUA	
28.	MARTON TIBERIU FFA	BATIN	337			
29.	IOO BESIDERIU	BATIN	340			
30.	FEHERSI CAROL ADALBERT	BATIN	342	078808570		
31.	ADRUSEAN GAVRIL	BATIN	344	0264224752		
32.	ILCA TEDDOR	BATIN	3476			
33.	ADRUSEAN ALEXANDRU	BATIN	347	0767050578		
34.	ADRUSEAN IULIANA	BATIN	347c	0761505774		
35.	CAMPAN AUGUSTIN	BATIN	347D	0264224644		
36.	FATOL IOANU	BATIN	347A	0264218082		
37.	FATOL ILIE	BATIN	3471			
38.	TRIF TEREZA	BATIN	341			
39.	BALAS BRIGORE	VALEA UNBURASULUI	32			
40.	CORNEA GRIGORE	VALEA UNBURASULUI	27			
41.	DOLHA AUGUSTIN	VALEA UNBURASULUI	59			

42.	ILCA DORINEZ	VALEA UNGURASULUI	125						Dana
43.	ILCA EMILIA ELENA	VALEA UNGURASULUI	117		076540984				Fany
44.	ILCA IULIU	VALEA UNGURASULUI	91						Min
45.	MOLDOVAN COSMIN	VALEA UNGURASULUI	88						Mobay
46.	MOLDOVAN GRIGORE	VALEA UNGURASULUI	66						clavoz
47.	ZEGBEAN AUREAN	VALEA UNGURASULUI	51						Fany
48.	PLOCAR MARIAN	VALEA UNGURASULUI	7						Fany
49.	NASALEAN IOAN	VALEA UNGURASULUI	10						cuty
50.	FLOSCAR VIOREL	VALEA UNGURASULUI	15		0264224397				Dana
51.	NASALEAN VASILE	VALEA UNGURASULUI	28						Ch
52.	MOLDOVAN IOAN	VALEA UNGURASULUI	27		0264704074				Ch
53.	MOLDOVAN LUCIAN	VALEA UNGURASULUI	23		0764152478				Ch
54.	PINTEA VICTORIA	VALEA UNGURASULUI	42						Pety
55.	VITAN IOAN	VALEA UNGURASULUI	49						Ch
56.	ZEGBEAN IOAN	VALEA UNGURASULUI	129						Fany

UN. 5

72.	ZEBREANU TEODOR	BATIN	222			Zepher
73.	DOLHA IOAN	BATIN	225			Dolha
74.	DOLHA IOAN	BATIN	230	0264218016		DA
75.	FLAIAN TEODOR	BATIN	34			Flai
76.	CHERECHES ROMULUS	BATIN	35			Cher
77.	FATOL IOAN	BATIN	67			Fatol
78.	OLTEAN IOAN	BATIN	60			Oltean
79.	BUICA GRIGORE	BATIN	97			Buica
80.	MORA RASU	BATIN	99	0264218105		Mora
81.	MORA BORIN	BATIN	107	0164218002		Mora
82.	ONCEA LIVIU	BATIN	109			Oncea
83.	ROTAR IOAN	BATIN	115	0164218056		Rotar
84.	ROTAR MARIA IULIANA	BATIN	116	0264218011		Rotar
85.	MORA IOAN	BATIN	123	0264218045		Mora
86.	DOLHA GHIPIA	BATIN	126	0264218037		Dolha

A. GHIDUL DE MEDIU PENTRU CONTRACTELE DE LUCRĂRI CIVILE

Contractorii vor fi obligați să folosească standarde și proceduri de construcție adecvate din punct de vedere al protecției mediului. Toate contractele de lucrări civile vor avea incluse următoarele prevederi de protecție a mediului:

- 1 Vor fi luate toate măsurile și precauțiile necesare pentru a evita impactul negativ asupra mediului și perturbările care pot apărea în timpul executării lucrărilor. Acestea se vor realiza prin evitare sau renunțare, dacă este posibil, mai degrabă decât reducerea sau atenuarea impactului, o dată ce acesta este produs.
- 2 Conformarea cu toate cerințele legislației naționale și locale pentru protecția mediului. Va fi nominalizat personalul responsabil pentru implementarea acțiunilor de protecție a mediului și care să fie instruit de către inginer sau de către autoritățile pentru protecția mediului.
- 3 Minimizarea emisiilor de praf, astfel încât să se minimizeze sau să se evite impactul negativ asupra calității aerului.
- 4 Prevenirea sau minimizarea zgomotului și vibrațiilor provenite de la funcționarea vehiculelor și a echipamentelor.
- 5 Minimizarea perturbării și refacerea vegetației, acolo unde aceasta este distrusă din cauza lucrărilor de construcție.
- 6 Protejarea apelor de suprafață și subterane, precum și a solului împotriva poluării. Colectarea și eliminarea corespunzătoare a resturilor din construcții.

B. GHIDUL DE MEDIU, SĂNĂTATE ȘI SECURITATE

B.1 Introducere

Secțiunea privind Ghidul de mediu detaliază aspectele specifice care vor fi avute în vedere pe durata execuției lucrărilor. Ghidul de mediu pentru contractele de lucrări civile va fi încorporat în documentația de achiziție, în cadrul procesului de selecție a firmelor de construcție pentru realizarea lucrărilor. O clauză care se va viza situația descoperirilor „întâmplătoare” va trebui să fie inclusă în toate sub-contractele pentru lucrări civile care sunt finanțate de împrumut. Ghidul acoperă tematici cu privire la manevrarea molozului generat pe durata execuției construcției, selecția materialelor de construcție și a metodologiilor de construcție cu impact redus asupra mediului și metode de economisire a energiei.

B.2 Amplasamentul

Peisajul natural va fi conservat. Lucrările de construcție vor fi realizate astfel încât să se evite distrugerea inutilă și deteriorarea mediului natural. În afară de zonele pentru care este necesară curățarea după activitățile obișnuite, toți arborii, tufișurile și vegetația vor fi conservați și protejați împotriva pagubelor pe care le pot provoca lucrările de construcție. La finalizarea etapei de construcție, pagubele inerente vor fi recuperate, și, de preferință, se va reveni la starea inițială.

Contractorul va realiza lucrările de construcție, astfel încât să prevină scurgerea poluanților, a gunoiului și a altor substanțe contaminante în sursele de apă subterane și de suprafață. Astfel de poluanți pot fi zgură, deșeuri menajere, reziduuri, produse petroliere, substanțe chimice, biocide, săruri minerale și poluanți termici. Efluenții nu se vor deversa în cursurile de apă fără o sedimentare anterioară, filtrare sau aplicare a altor mijloace de control care să determine evitarea scăderii calității apelor sau să afecteze flora.

Examinarea și analiza specifică a amplasamentului vor trebui să evalueze cu atenție următoarele probleme:

- Praful și zgomotul emis ca urmare a lucrărilor de demolare și de construcție;
- Aruncarea neglijentă a deșeurilor provenite din construcție, împrăștierea accidentală a uleiurilor de mașină, a lubrifianților etc;
- Manevrarea deficitară a materialelor periculoase cum ar fi azbestul și vopselele pe durata transportului și manipulării va trebui redusă la minim.
- Pentru a reduce nivelul de zgomot, durata execuției construcției va fi restricționată între anumite ore. Tot molozul, toate deșeurile din activitățile de construcție și deșeurile de lemn vor fi stocate în cadrul șantierului.
- Deșeurile din lemn vor fi depozitate separat și vor fi reciclate în loc să fie aruncate.
- Focul deschis și aruncarea ilegală vor fi interzise. Vor fi stabilite zone adecvate pentru stocarea pământului /argilei și nisipului, iar înainte de a depozitarea propriu-zisă va trebui obținută aprobarea autorităților relevante privind respectiva operațiune.
- Realizarea de grămezi de resturi provenite din activitățile de construcție va fi evitată, iar deșeurile vor fi depozitate periodic într-un loc special autorizat în acest sens. Vor fi asigurate jgheaburi pentru transferul molozului de la etajele mai înalte la nivelul solului.
- Executarea de construcții în albiile și pe marginea albiilor de apă va fi evitată pe cât posibil. Este necesară obținerea unei autorizații speciale pentru situația de traversare a albiei unui râu.
- Lucrările de construcții nu trebuie să se desfășoare în timpul perioadei de cuibărire a păsărilor (aprilie - iunie), în cazul sub-proiectelor amplasate în sau în imediata apropiere a unei arii naturale protejate, pentru a elimina impactul negativ asupra habitatelor păsărilor.

B.3 Selecția materialelor și a metodologiilor de construcție

Vor fi selectate bunuri și servicii care nu aduc prejudicii mediului. Se va acorda prioritate acelor produse care respectă standarde recunoscute internațional sau simboluri naționale. Materialele și metodele tradiționale îndelung testate vor fi alese cu prioritate față de tehnologiile noi sau necunoscute. Amplasamentele construcțiilor vor fi împrejmuite pentru a preveni accesul neautorizat și vor fi impuse măsuri generale de siguranță. Inconvenientele de ordin temporar cauzate de lucrările de construcții vor fi minimizezate prin activități de planificare și coordonare cu contractorii, vecinii și autoritățile. În zonele dens populate, activitățile generatoare de zgomot și vibrații vor trebui strict limitate doar pe timpul zilei.

Organizarea de șantier a contractorului trebuie planficată din timp, pentru a putea stabili cum va arăta la finalizare. Aceasta va fi amplasat în așa fel încât să permită salvarea habitatului natural (arbori, vegetatie) într-o măsură cât mai mare.

B.4 Gestionarea deșeurilor

Manevrarea resturilor provenite din activitățile de construcție va fi realizată în conformitate cu reglementările naționale și locale și după cum este menționat în PMM, precum și ținând cont de considerațiile cu privire la specificul amplasamentului prezentate mai sus. Aceste reglementări sunt elaborate și aplicabile în România. Monitorizarea va fi responsabilitatea diriginților de șantier angajați și desfășurându-și activitatea pentru comună și a specialistului în politici asiguratorii al INPCP UMP.

B.5 Măsuri de sănătate și siguranță ocupaționale

Contractorul are obligația să asigure toate materialele și echipamentul de protecție necesare, iar muncitorii au obligația să utilizeze acest echipament – căști, mănuși, ochelari, precum și uniforme de lucru, după caz. Toate aceste măsuri minime de protecție, însoțite de evitarea epuizării lucrătorilor, prevenirea leziunilor ergonomice și a altor accidente de muncă care sunt determinate de manipularea repetitivă, excesivă și manuală a materialelor de construcție.

Recomandările pentru prevenirea și controlul acestora includ cunoașterea celor mai comune cauze ale leziunilor care pot fi provocate în timpul lucrărilor de construcție și dezafectare:

- Instruirea lucrătorilor cu privire la ridicarea și manipularea materialelor, în tehnici de construcție și dezafectare a proceselor, inclusiv stabilirea de limite de greutate peste care este necesară asistența mecanizată.
- Planificarea organizării de șantier astfel încât să fie minimizată necesitatea transferului manual de greutate
- Utilizarea de instrumente și de stații de lucru, astfel încât să fie redusă necesitatea forței
- Implementarea controalelor administrative în procesele de lucru, cum ar fi rotația posturilor și pauzele.

MĂSURI DE PREVENIRE SAU MINIMIZARE A UNEI INFECȚII COVID-19 RECOMANDĂRI ALE BĂNCII MONDIALE PENTRU PROIECTELE DE CONSTRUCȚII CIVILE⁸

1. PROVOCĂRI ALE PROIECTELOR DE CONSTRUCȚII CIVILE

De cele mai multe ori, în proiectele de construcții civile sunt implicate multe persoane: forța de muncă, furnizorii, serviciile suport. Forța de muncă poate aduce la un loc muncitori de pe plan internațional, național, regional și local. Aceștia pot fi nevoiți să locuiască împreună pe șantier, în cadrul comunităților din apropierea șantierului de construcții sau să se întoarcă acasă după terminarea programului. Pe șantier pot fi prezenți în mod permanent mai mulți contractori, care să realizeze diverse activități, fiecare cu echipa proprie de angajați. Lanțurile de aprovizionare pot implica furnizori de la nivel internațional, regional sau național, care să permită realizarea unui flux constant de bunuri și servicii pentru derularea proiectului (inclusiv aprovizionarea cu combustibili, alimente, apă). Ca urmare, va exista și un flux constant de entități care intră și ies de pe șantier: servicii suport (de exemplu, cei care asigură furnizarea de mese calde, de curățenie, echipamente, materiale), precum și sub-contractori specializați, care realizează diferite elemente ale activității.

Având în vedere complexitatea și numărul mare de lucrători, potențialul de răspândire a bolii infecțioase în proiectele care implică lucrări de construcții este destul de ridicat, ca de altfel și consecințele pe care le poate avea o astfel de răspândire. Pot apărea situații în care un număr mare de muncitori se îmbolnăvesc, ceea ce poate suprasolicita serviciile medicale și pentru situații de urgență de la nivel local, și pot pune în pericol ritmul de realizare al lucrărilor de construcție, precum și calendarul proiectului. Acest impact va fi amplificat în cazul în care forța de muncă este numeroasă și/sau proiectul este amplasat în zone mai puțin accesibile sau unde accesul la serviciile medicale este limitat. În astfel de situații, comunicarea cu comunitățile din apropiere poate fi tensionată sau dificilă, și pot apărea conflicte, mai ales dacă locuitorii din zonă consideră că pot fi expuși îmbolnăvirii din cauza derulării proiectului, sau pentru că resursele oricum insuficiente, ar trebui împărțite cu acesta. De asemenea, proiectul trebuie să ia toate precauțiile necesare pentru a preveni infectarea comunităților locale.

2. CARE TREBUIE SĂ FIE ABORDAREA CONTRACTORULUI?

Contractorul trebuie să identifice măsurile necesare pentru a răspunde situației COVID-19. Măsurile fezabile depind de contextul proiectului: amplasare, resurse existente, disponibilitatea materiilor prime, capacitatea serviciilor locale de urgență / medicale, gradul de răspândire a virusului în zonă. O abordare sistematică a planificării, identificarea provocărilor asociate schimbărilor bruște, vor ajuta proiectul să identifice cele mai bune măsuri posibile pentru a face față situației. Măsurile necesare pentru a răspunde

⁸ Această notă a fost realizată în data de 07.04.2020 și include link-uri către cele mai noi recomandări din domeniu la această data (de ex. de la OMS). Având în vedere evoluția rapidă a situației, este important ca atunci când este utilizată nota, să fie verificate și posibilele actualizări ale acestor resurse externe.

situației COVID-19 pot fi prezentate în diferite moduri (sub forma unor planuri pentru situații de urgență, în completarea planului de pregătire existent pentru situații de urgență sau ca o procedură de sine stătătoare). Unitățile de implementare ale proiectelor și contractorii trebuie să aibă în vedere recomandările autorităților relevante, atât cele naționale, cât și cele internaționale (de exemplu, OMS), care sunt actualizate frecvent (vezi referințele și link-urile furnizate).

Abordarea problemelor legate de COVID-19 pe un șantier de construcții depășește aspectele legate de siguranța și sănătatea ocupațională, în acest proces fiind necesară implicarea diferiților membri ai echipei de management de proiect. În multe cazuri, cea mai eficientă abordare este stabilirea de proceduri pentru această situație, urmând ca ulterior acestea să fie implementate sistematic. În funcție de specificul fiecărui proiect, poate fi desemnată o echipă care să se ocupe de problemele legate de COVID-19, și care poate să includă reprezentanți ai unității de implementare a proiectului, dirigintele de șantier, reprezentanți ai managementului contractorului (de exemplu, managerul de proiect) și sub-contractorilor, experți pentru probleme de siguranță, medicale și de securitate ocupațională. Procedurile trebuie să fie clare și explicite, să poată fi revizuite când este necesar, monitorizate de persoana(ele) desemnată(e) ca punct focal COVID-19. Procedurile trebuie să fie fundamentate, distribuite tuturor contractorilor și discutate în cadrul întâlnirilor pentru coordonarea proiectelor. Aspectele de mai jos sunt utile pentru asigurarea unui management corespunzător al locului de muncă, dar pot fi folosite și pentru pregătirea proiectului în situația COVID-19.

(a) CARACTERISTICI ALE FORȚEI DE MUNCĂ

Pe multe șantiere de construcții există un amestec de diferite categorii de muncitori: muncitori de pe plan local, muncitori din alte părți ale țării, muncitori din alte țări. Muncitorii pot fi angajați sub diferite forme și în condiții diferite, iar cazarea lor poate fi de asemenea, diferită. Analiza acestor aspecte variate legate de forța de muncă folosită este utilă în identificarea măsurilor de reducere a impactului:

- Contractorul pregătește un profil detaliat al forței de muncă existente, identifică activitățile-cheie, programul de realizare a acestora, duratele diferite ale contractelor și programul de lucru prin rotație (de exemplu 4 săptămâni de lucru, 4 săptămâni de pauză)
- Analiza forței de muncă utilizate include și o defalcare în funcție de cazarea muncitorilor: la domiciliu (în cazul muncitorilor de pe plan local) sau pe șantier (de exemplu, în baraca muncitorilor). Dacă este posibil, vor fi identificați și muncitorii care prezintă un risc mai ridicat pentru COVID-19, cei care au deja probleme de sănătate sau care pot fi mai expuși riscului din alte motive.
- Trebuie acordată atenție modului în care poate fi limitată mișcarea pe șantier și în afara acestuia. Pentru aceasta, pot fi prelungite unele contracte de muncă, pentru ca muncitorii să nu se întoarcă la domiciliu în zonele afectate, sau să nu revină pe șantier dintr-o zonă afectată.
- Muncitorii care sunt cazați pe șantier trebuie să aibă un contact minim cu persoane care locuiesc în apropierea șantierului, iar în unele cazuri, să le fie interzisă părăsirea șantierului pe durata contractului lor de muncă, astfel încât să fie evitat contactul cu comunitățile locale.
- Se va analiza posibilitatea ca muncitorii care sunt cazați în cadrul comunității locale să se mute pe șantier, unde li se vor aplica aceleași restricții.
- Muncitorii care provin din rândul comunității locale, și care se întorc acasă zilnic, săptămânal sau lunar sunt mai dificil de gestionat. Aceștia ar trebui verificați la intrarea și ieșirea de pe șantier; în anumite circumstanțe poate fi necesar să li se solicite să se cazeze pe șantier sau să nu mai vină la lucru.

(b) ACCESUL PE ȘANTIERUL DE CONSTRUCȚII ȘI VERIFICĂRILE DE LA ÎNCEPUTUL PROGRAMULUI DE LUCRU

Intrarea/ieșirea de pe șantier trebuie controlate și documentate, atât pentru muncitori, cât și pentru alte persoane, inclusiv pentru personalul auxiliar și cei care asigură aprovizionarea cu materiale. Măsuri care pot fi luate:

- Stabilirea unui sistem de control al intrării/ieșirii de pe șantier, consolidarea împrejurii șantierului, stabilirea unor puncte de intrare/ieșire de pe șantier (dacă nu există deja). Toate intrările/ieșirile trebuie documentate.
- Instruirea personalului care asigură paza pe șantier în ceea ce privește acțiunile de mai sus: împrejurirea șantierului, controlul intrărilor și al ieșirilor, modul de lucru necesar pentru punerea în practică a acestui sistem și a oricăror alte măsuri referitoare la COVID-19.
- Instruirea personalului care va monitoriza intrarea pe șantier, asigurarea resurselor necesare pentru documentarea intrărilor, verificarea temperaturii muncitorilor și înregistrarea informațiilor legate de muncitorii cărora li s-a refuzat accesul.
- Confirmarea că muncitorii sunt apti pentru muncă înainte de intrarea pe șantier sau înainte de începerea lucrului. Deși ar trebui să existe deja proceduri pentru astfel de situații, trebuie acordată o atenție deosebită acelor muncitori care au și alte probleme de sănătate sau sunt mai expuși riscului din alte motive. De asemenea, trebuie avută în vedere și renunțarea la personalul cu probleme de sănătate.
- Verificarea și înregistrarea temperaturii la intrarea pe șantier a muncitorilor și a altor persoane sau solicitarea raportării individuale înainte sau la intrarea pe șantier.
- Realizarea de informări succinte ale muncitorilor, înainte de începerea programului de lucru, cu accent pe măsurile specifice pentru COVID-19, incluzând modul corect în care se tușește, igiena mâinilor, măsurile de distanțare – prin folosirea de metode demonstrative și participative.
- În timpul informărilor zilnice, li se va reaminti muncitorilor că este utilă auto-monitorizarea posibilelor simptome (febră, tuse, alte simptome respiratorii) și că trebuie să anunțe personalul responsabil sau punctul focal pentru COVID-19 dacă au simptome sau nu se simt bine.
- Nu se va permite accesul muncitorilor care vin dintr-o zonă afectată sau care au intrat în contact cu o persoană infectată care s-a întors dintr-o zonă afectată, pentru o perioadă de 14 zile sau (daca acest lucru nu este posibil), izolarea unor astfel de muncitori pentru 14 zile.
- Muncitorilor bolnavi nu li se va permite intrarea pe șantier, aceștia fiind redirecționați către unitățile medicale locale, sau dacă este necesar, li se va cere să se izoleze la domiciliu timp de 14 zile.

(c) REGULI GENERALE DE IGIENĂ

Cerințele referitoare la igienă trebuie comunicate și monitorizate:

- Instruirea muncitorilor și a personalului prezent pe șantier asupra semnelor și simptomelor COVID-19, a modului de răspândire a acestuia, cum trebuie să se protejeze (inclusiv prin spălarea frecventă a mâinilor și distanțare socială) și ce trebuie să facă dacă ei sau alte persoane dacă manifestă aceste simptome (pentru informații detaliate consultați [OMS COVID-19 sfaturi pentru public](#)).
- Instalarea de afișe și marcaje pe șantier, cu texte și imagini în limbile locale.
- Se vor asigura puncte de spălare a mâinilor dotate cu săpun, prosoape de hârtie și pubele de gunoi închise, în zone cheie de pe șantier, inclusiv la intrarea/ieșirea de din zonele de lucru - unde există toalete, cantine pentru distribuirea mâncării sau unde este disponibilă apa potabilă, în zona de cazare a muncitorilor, la punctele de colectare a deșeurilor, în magazii/zone de depozitare, în spațiile comune. Acolo unde nu există puncte de spălare a mâinilor sau dacă acestea nu sunt adecvate, ele trebuie

organizate. Poate fi utilizată și o soluție de spălare a mâinilor pe bază de alcool (cu 60-95% conținut de alcool).

- Analiza modului în care este asigurată cazarea muncitorilor, inclusiv prin luarea în considerare a cerințelor [IFC/EBRD recomandări privind cazarea muncitorilor: procese și standarde](#)
- O parte din spațiul de cazare destinat muncitorilor va fi păstrat ca rezervă pentru personalul care poate fi infectat și care trebuie să fie izolat sau să stea în carantină (vezi paragraful (f)).

(d) PĂSTRAREA CURĂȚENIEI ȘI ELIMINAREA DEȘEURILOR

Toate zonele șantierului vor fi curățate frecvent și cu rigurozitate, inclusiv spațiile de birouri, de cazare, cantinele, spațiile comune. Pentru echipamentele cheie folosite în activitățile de construcție vor fi verificate procedeele de curățenie (mai ales dacă acestea sunt operate de muncitori diferiți):

- Personalului de curățenie trebuie să i se asigure echipament de curățenie, materiale și dezinfectanți.
- Analiza proceselor generale de curățenie, instruirea personalului de curățenie în ceea ce privește procedurile adecvate de curățenie și frecvența necesară de realizare a acestora, în zone des folosite sau cu risc ridicat.
- Acolo unde se estimează că personalul de curățenie trebuie să curețe zone care au fost contaminate sau este posibil să fi fost contaminate cu COVID-19, trebuie să se asigure echipament de protecție personal adecvat: halate sau șorțuri, mănuși, protecție pentru ochi (măști, ochelari de protecție sau ecrane de protecție), ghetete sau încălțăminte de lucru închisă. Dacă nu poate fi asigurat echipamentul de protecție personală, atunci vor fi puse la dispoziție cele mai bune alternative disponibile.
- Personalul de curățenie va fi instruit asupra regulilor de igienă (inclusiv spălarea mâinilor) - înainte de, în timpul și după efectuarea curățeniei; despre folosirea în siguranță a echipamentului personal de protecție (acolo unde este necesar); asupra gestionării deșeurilor (inclusiv a echipamentelor de protecție personală și materiale de curățenie folosite).
- Orice tip de deșeu medical produs în timpul îngrijirii unor muncitori bolnavi trebuie colectat în pubele sau saci separate, iar apoi tratat și eliminat conform cerințelor relevante (naționale, ale OMS). Dacă este necesară incinerarea unor astfel de deșeuri, aceasta trebuie să dureze cât mai puțin. Deșeurile trebuie minimizate și separate, astfel încât doar o mică parte a acestora să fie incinerate (mai multe informații în [recomandările provizorii ale OMS referitoare la managementul calității apei, al deșeurilor și serviciilor de salubritate pentru COVID-19](#)).

(e) FLEXIBILIZAREA PROCEDURILOR DE LUCRU

Pot fi luate în considerare modificări ale proceselor și programului de lucru, astfel încât contactul între muncitori să fie redus; acest lucru poate influența calendarul de realizare a proiectului. Astfel de măsuri pot fi:

- Reducerea mărimii echipelor de muncitori
- Limitarea numărului de muncitori prezenți pe șantier în același moment
- Folosirea unui sistem de rotație a muncii de 24 h
- Adaptarea sau reorganizarea proceselor de muncă pentru anumite activități astfel încât să fie posibilă distanțarea socială; instruirea muncitorilor asupra acestor procese
- Continuarea instruirilor obișnuite referitoare la siguranța în muncă, cu adăugarea aspectelor specifice COVID-19. Instruirile trebuie să includă și folosirea adecvată a echipamentului personal de protecție. Deși la momentul elaborării acestei note, recomandările generale nu solicită purtarea echipamentului de protecție specific COVID-19 pentru muncitorii din construcții, acest aspect trebuie urmărit continuu

(mai multe informații oferă [recomandările provizorii ale OMS pentru utilizarea rațională a echipamentului personal de protecție pentru COVID-19](#)).

- Analiza metodelor de lucru astfel încât să fie redusă folosirea echipamentului personal de protecție din construcții, dacă apar probleme în procurarea lor sau dacă acesta este necesar muncitorilor din domeniul medical și personalului de curățenie. Aici pot fi incluse de exemplu, reducerea utilizării măștilor de praf prin verificarea funcționării sistemelor de stropire cu apă sau prin reducerea limitei de viteză pentru camioane.
- Acolo unde este posibil, organizarea pauzelor de prânz în aer liber
- Dacă este posibil, modificarea structurii cantinelor și organizarea prânzului la ore diferite, pentru a permite păstrarea distanței sociale și reducerea treptată sau restricționarea temporară a accesului la spațiile de recreere existente pe șantier
- La un moment dat e posibil să fie necesară revizuirea calendarului de realizare a proiectului, să fie analizat gradul în care este necesară ajustarea acestuia (sau oprirea lui) astfel încât el să reflecte utilizarea unor metode de lucru prudente, posibila expunere a muncitorilor și comunității din apropiere, precum și disponibilitatea materiilor prime, lunând în considerare recomandările și instrucțiunile guvernamentale.

(f) PLANIFICAREA SERVICIILOR MEDICALE

Se va face o analiză a serviciilor medicale existente la dispoziția proiectului, pentru a stabili dacă acestea sunt adecvate, prin identificarea infrastructurii existente (mărimea postului / a clinicii medicale, numărul de paturi, unitățile de izolare), a personalului medical, echipamentelor și materialelor disponibile, procedurilor și instruirilor derulate. Dacă acestea nu sunt corespunzătoare, acolo unde este posibil ele pot fi dezvoltate, inclusiv prin:

- Dezvoltarea infrastructurii medicale și stabilirea unor zone în care pacienții să poată fi izolați. Pentru realizarea acestor zone pot fi consultate [recomandările provizorii ale OMS pentru introducerea în carantină a persoanelor pentru controlul COVID-19](#). Unitățile de izolare trebuie să fie amplasate la distanță de locul în care sunt cazați muncitorii și de alte activități în derulare pe șantier. Dacă este posibil vor fi puse la dispoziție camere pentru câte o persoană, bine ventilate (cu ferestre și ușă care se deschid). Dacă acest lucru nu este posibil, unitățile de izolare trebuie să permită cel puțin păstrarea distanței de 1 m între muncitorii din aceeași cameră, separarea acestora cu ajutorul unei perdele. Muncitorii bolnavi trebuie să se deplaseze cât mai puțin posibil, să evite utilizarea spațiilor comune, iar vizitele nu pot fi premise decât după o perioadă de 14 zile în care nu s-au manifestat simptomele bolii. Dacă este nevoie ca aceștia să folosească spațiile comune (de exemplu, bucătăria sau cantina), aceasta ar trebui să aibă loc doar atunci când sunt prezenți muncitorii care nu sunt afectați, iar zonele respective trebuie curățate înainte și după.
- Instruirea personalului medical, inclusiv cu informații actualizate furnizate de OMS referitoare la COVID-19 și recomandări specifice pentru situația COVID-19. Dacă se bănuiește o infecție cu COVID-19, personalul medical prezent pe șantier trebuie să urmărească [recomandările provizorii ale OMS privind prevenirea și controlul infecțiilor în acordarea îngrijirilor medicale atunci când este bănuită o infecție cu noul coronavirus \(nCoV\)](#).
- Instruirea personalului medical pentru realizarea de teste, dacă acest lucru este disponibil și permis, conform legislației naționale.
- Analiza echipamentelor, a materialelor și medicamentelor disponibile pe șantier și obținerea de resurse suplimentare, dacă este necesar și posibil. Aici pot fi incluse echipamentele medicale personale de protecție, cum ar fi halate, șorțuri, măști medicale, mănuși, protecții pentru ochi etc. În acest sens, pot fi urmate recomandările OMS ([WHO recomandări provizorii ale OMS privind utilizarea eficientă a echipamentului de protecție personală \(PPE\) pentru COVID-19](#)).

- Dacă elementele PPE nu sunt disponibile, personalul medical al proiectului trebuie să identifice alte variante. Acestea pot fi găsite în mod curent pe șantierele de construcții și pot fi măști împotriva prafului, mănuși folosite în construcții și ochelari de protecție. Deși acestea nu sunt recomandate, pot fi folosite în lipsa unor echipamente medicale corespunzătoare.
- De obicei, pe șantierele de construcții nu se găsesc ventilatoare, și în orice caz, intubarea pacienților trebuie realizată de personal medical calificat. Dacă unul dintre muncitori se simte foarte rău și are dificultăți de respirație, acesta trebuie transportat imediat la un spital (v. (g) mai jos).
- Analiza modului în care sunt gestionate deșeurile medicale, inclusiv modul de colectare și eliminare a acestora (pentru mai multe informații pot fi consultate [recomandările provizorii ale OMS referitoare la managementul apei, deșeurilor și salubrității pentru COVID-19](#), și [recomandările OMS privind gestionarea în siguranță a deșeurilor din activitățile medicale](#)).

(g) SERVICII MEDICALE ȘI ALTE TIPURI DE SERVICII DE LA NIVEL LOCAL

Având în vedere domeniul limitat al serviciilor medicale aferente proiectelor, muncitorii bolnavi trebuie transferați serviciilor medicale locale. Pregătirea pentru acest lucru presupune:

- Analiza resurselor și a capacității serviciilor medicale locale (de ex. numărul de paturi, disponibilitatea personalului instruit și a materialelor esențiale)
- Discuții în prealabil cu unitățile medicale specifice, pentru a stabili cum trebuie procedat în cazul în care muncitorii bolnavi trebuie transportați la aceste unități.
- Analiza modului în care proiectul poate sprijini unitățile medicale locale în pregătirea situației în care unii membri ai comunității locale se îmbolnăvesc, stabilirea faptului că persoanele în vârstă sau cele cu afecțiuni medicale existente au nevoie de sprijin suplimentar pentru a avea acces la un tratament adecvat, dacă se îmbolnăvesc.
- Stabilirea modului în care un muncitor bolnav poate fi transportat la unitatea medicală, și verificarea disponibilității acelei modalități de transport.
- Stabilirea unui protocol de comunicare cu unitățile medicale / de urgență locale
- Stabilirea împreună cu unitățile medicale locale a serviciilor medicale care pot fi furnizate, procedura de primire a pacienților, și (dacă este cazul) care sunt costurile implicate.
- Trebuie stabilită și o procedură pentru situația decesului unui muncitor bolnav de COVID-19. Deși vor fi implementate procedurile obișnuite ale proiectului, COVID-19 poate ridica alte probleme, din cauza naturii infecțioase a bolii. Reprezentanții proiectului ar trebui să ia legătura cu autoritățile locale relevante pentru a își coordona acțiunile într-o astfel de situație, inclusiv realizarea raportărilor necesare sau a alte cerințe ale legislației naționale.

(h) CAZURI DE INFECTARE SAU RĂSPÂNDIRE A VIRUSULUI

OMS pune la dispoziție informații detaliate pentru modul în care trebuie tratată o persoană care se infectează sau manifestă simptome care pot fi asociate virusului COVID-19 (detalii în [recomandările provizorii ale OMS privind prevenirea și controlul infecțiilor, în acordarea îngrijirilor medicale atunci când este bănuită o infecție cu noul coronavirus \(nCoV\)](#)). Reprezentanții proiectului ar trebui să stabilească proceduri, cu abordări diferite în funcție de gravitatea cazului (ușor, moderat, sever, critic) și a factorilor de risc (vârstă, hipertensiune arterială, diabet) – mai multe informații pot fi consultate în [recomandările provizorii ale OMS privind managementul cazurilor de COVID-19 în unitățile medicale și comunități](#)). Acestea pot include următoarele:

- Dacă unul dintre muncitori manifestă simptome COVID-19 (de ex. febră, tuse uscată, oboseală), acesta trebuie imediat să înceteze lucrul pe șantier și să fie izolat
- Dacă se poate face testarea pe șantier, atunci aceasta trebuie realizată. Dacă nu, muncitorul trebuie transportat la o unitate medicală locală pentru a fi testat (dacă testarea este disponibilă și permisă de legislația națională).
- Dacă rezultatul testului este pozitiv sau testul nu poate fi realizat, muncitorul trebuie să rămână în izolare, pe șantier sau la domiciliu. Dacă izolarea are loc la domiciliu, muncitorul trebuie transportat cu un mijloc de transport pus la dispoziție de proiect.
- Curățarea riguroasă cu un dezinfectant cu conținut ridicat de alcool a zonelor în care a fost prezent muncitorul, înainte de realizarea oricărei activități în acea zonă. Instrumentele folosite de acel muncitor trebuie dezinfectate, iar echipamentul personal de protecție trebuie eliminat.
- Ceilalți muncitori, cu care cel bolnav a intrat în contact trebuie să oprească lucrul și să intre în carantină pentru o perioadă de 14 zile, chiar dacă nu au simptome.
- Familia și persoanele apropiate muncitorului trebuie și ele să intre în carantină pentru 14 zile, chiar dacă nu au simptome.
- Dacă pe șantier este confirmat un caz de infectare cu COVID-19, trebuie restricționat accesul vizitatorilor, iar schimburile de muncitori trebuie izolate unele de altele, cât mai mult posibil.
- Dacă muncitorul locuiește la domiciliu, iar unul dintre membrii familiei este un caz confirmat sau se bănuiește că ar putea fi infectat cu COVID-19, muncitorul trebuie să intre în carantină și să nu i se permit accesul pe șantier timp de 14 zile, chiar dacă nu manifestă simptomele specifice.
- Muncitorii trebuie să fie plătiți în continuare în perioada de boală, izolare sau carantină, sau dacă li se solicită întreruperea lucrului, conform legislației naționale.
- Asistența medicală acordată muncitorului (fie pe șantier, fie la un spital sau o clinică locală) trebuie platită de angajator.

Recomandările pentru planificarea pentru situații de urgență pot fi consultate în secțiunea (j).

(i) CONTINUITATEA APROVIZIONĂRII CU MATERIALE ȘI A ACTIVITĂȚILOR PROIECTULUI

În situația apariției COVID-19, fie pe șantier, fie în comunitatea din apropiere, e posibil ca accesul la șantier să fie restricționat, iar aprovizionarea cu material să fie afectată.

- Identificarea personalului de rezervă, pentru situația în care cei care fac parte din echipa de management (unitatea de implementare a proiectului, dirigințele de șantier, contractorul, sub-contractorul) se îmbolnăvesc, și informarea celor interesați cu privire la aceștia, astfel încât cei implicați să fie la curent cu pregătirile făcute.
- Procedurile vor fi scrise, astfel încât toată lumea să se poată informa, și să nu depindă de cunoștințele unei alte persoane.
- Analiza fluxului de asigurare a aprovizionării cu energie electrică, apă, alimente, materiale medicale și echipamente de curățenie, cum ar putea fi acestea afectate și ce alte variante sunt posibile. Este importantă realizarea din timp a unei analize a fluxurilor internaționale, regionale și naționale de aprovizionare cu materiale, mai ales a celor esențiale pentru proiect (de exemplu combustibil, alimente, materiale medicale, materiale de curățenie și altele esențiale). Este utilă planificarea pentru una sau două luni de întrerupere a furnizării de bunuri esențiale, mai ales pentru proiectele aflate în zone mai izolate.
- Plasarea de comenzi pentru achiziția de materiale esențiale. Acolo unde acest lucru nu este posibil, pot fi luate în calcul alte variante.
- Analiza sistemului de pază de pe șantier, și stabilirea faptului că acesta este adecvat în situația suspendării activităților obișnuite.

- Stabilirea momentului în care va fi necesară reducerea semnificativă a activităților proiectului sau oprirea completă a acestora, cum trebuie pregătit acest moment, precum și cum se vor relua activitățile, când acest lucru va fi posibil sau fezabil.

(j) PLANIFICAREA PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ ÎN CAZUL UNEI EPIDEMII

Planul de urgență pentru fiecare șantier trebuie să stabilească ce proceduri vor fi puse în practică în eventualitatea în care COVID-19 ajunge la acel șantier. Planul de urgență trebuie realizat prin consultare cu autoritățile din domeniul sanitar de pe plan local și național, pentru a se asigura măsurile necesare pentru limitarea eficientă, îngrijirea și tratarea muncitorilor care au contractat COVID-19. Planul de urgență trebuie să ia în calcul și modalitatea de răspuns în cazul în care un număr semnificativ de muncitori se îmbolnăvesc, situație în care este posibil ca accesul către, și de la șantier să fie restricționat, pentru a limita răspândirea.

Planurile pentru situațiile de urgență trebuie elaborate și comunicate muncitorilor pentru:

- Izolarea și aplicarea procedurilor de testare pentru muncitorii care manifestă simptome (și pentru cei cu care au venit în contact).
- Îngrijirea și tratarea muncitorilor, inclusiv unde și cum se vor realiza acestea.
- Asigurarea de rezerve suficiente de apă, alimente, materiale medicale și de echipamente de curățenie pentru eventualitatea izbucnirii unei epidemii pe șantier, mai ales în cazul în care accesul la șantier ar fi restricționat sau dacă circulația bunurilor ar fi limitată.

În mod concret, planul trebuie să prevadă ce pași vor fi urmați în situația în care cineva de pe șantier se îmbolnăvește cu COVID-19. Planul trebuie:

- Să stabilească modul în care acea persoană este izolată într-o camera sau o anumită zonă, de alte persoane de pe șantier, să limiteze numărul celor care aceasta intră în contact, să contacteze autoritățile de sănătate publică de la nivel local
- Să stabilească modul în care vor fi identificate persoanele care pot prezenta un risc (de exemplu, din cauza unei afecțiuni existente, cum sunt diabetul, bolile cardiace și pulmonare, sau din cauza vârstei mai înaintate) și cum vor fi acestea sprijinite, pentru a evita stigmatizarea⁹ și discriminarea la locul de muncă; și
- Să aibă în vedere stabilirea unor măsuri pentru situațiile de urgență și pentru asigurarea continuității activității, dacă izbucnește o epidemie într-una dintre comunitățile învecinate.

Planurile de urgență trebuie să includă măsuri pentru depozitarea și eliminarea deșeurilor medicale, al căror volum poate crește, și care pot rămâne infecțioase pentru câteva zile (în funcție de material). De asemenea, trebuie analizat și stabilit modul în care poate fi sprijinit personalul medical de pe șantier, și care vor fi măsurile care se vor lua pentru transportul muncitorilor bolnavi către unități de terapie intensivă sau către alte unități medicale de la nivel național (fără a exista riscul infectării altor persoane).

Planurile de urgență trebuie să ia în considerare și modul în care poate fi asigurată securitatea muncitorilor și a comunității, dacă șantierul trebuie să se închidă pentru a se conforma politicilor naționale sau ale companiei, dacă activitatea trebuie suspendată sau dacă boala afectează un număr important de muncitori.

⁹ Mai multe informații referitoare la prevenirea stigmatizării sociale din cauza COVID-19 sunt disponibile în [ghidul OMS pentru prevenirea stigmatizării sociale](#)

Este important ca măsurile de securitate să fie analizate de responsabilul pentru sănătate și securitate în muncă, și implementate înainte ca zonele de lucru să fie închise.

În elaborarea planurilor de urgență, se recomandă comunicarea cu alte proiecte similare din zonă, pentru coordonarea răspunsurilor și împărtășirea cunoștințelor. Este important ca autoritățile medicale locale să fie implicate în această coordonare, astfel încât acestea să nu fie copleșite în eventualitatea izbucnirii unei epidemii și să nu mai poată ajuta comunitatea.

(k) INSTRUIREA ȘI COMUNICAREA CU MUNCITORII

Muncitorii trebuie să înțeleagă situația și care sunt modalitățile prin care se pot proteja cel mai bine, atât ei, cât și familiile și comunitățile lor. Trebuie să fie informați asupra procedurilor existente și a responsabilităților fiecăruia dintre ei în implementarea acestora.

- Este important de reținut că în comunitățile aflate aproape de șantier, și chiar și printre muncitorii care nu au legătură cu managementul de proiect, social media reprezintă o sursă importantă de informații. De aceea este importantă informarea frecventă și comunicarea cu muncitorii (prin instruirii, afișaj la primarie etc), astfel încât să fie transmise acțiunile luate de echipa de management pentru a face față riscurilor COVID-19. Risipirea temerilor este un aspect important pentru forța de muncă și pentru continuitatea activității. Muncitorii trebuie să aibă posibilitatea să pună întrebări, să își exprime îngrijorările și să facă propuneri.
- Instruirile pentru muncitori trebuie efectuate cu regularitate, așa cum s-a recomandat în secțiunile anterioare, explicându-le clar muncitorilor care este comportamentul așteptat din partea lor și cum ar trebui să își desfășoare activitatea.
- În cadrul instruirilor trebuie să se pună și problema discriminărilor sau a prejudecăților la locul de muncă, în situația în care un muncitor se îmbolnăvește; în cazul în care muncitorii se întorc la lucru, trebuie explicată traiectoria virusului.
- Instruirile vor acoperi toate tematicile referitoare la activitatea pe șantier, inclusiv folosirea procedurilor de siguranță, utilizarea echipamentului de protecție în construcții, aspecte legate de siguranța și securitatea în muncă etc; toate recomandările trebuie să țină seama de faptul că metodele de lucru pot fi modificate.
- Comunicările trebuie să fie clare, bazate pe fapte, și ușor de înțeles de către muncitori, de exemplu prin afișarea de postere cu privire la spălarea pe mâni și respectarea distanțării sociale, sau care sunt măsurile care trebuie luate în cazul în care unul dintre muncitori manifestă simptome.

(l) COMUNICAREA ȘI CONTACTUL CU COMUNITĂȚILE LOCALE

Relațiile cu comunitățile locale trebuie gestionate cu grijă și axate pe măsuri care să îi protejeze atât pe muncitori, cât și pe membri comunității. Comunitatea poate fi preocupată de prezența muncitorilor care nu sunt din rândul ei, sau de riscul produs de muncitorii prezenți pe șantier. Proiectul trebuie să stabilească proceduri bazate pe analiza riscului, ce pot reflecta recomandările OMS ([Plan de acțiune pentru pregătirea și răspunsul în situația COVID-19, de comunicare a riscurilor și implicare a comunitară](#)).

Următoarele propuneri de bune practici pot fi luate în considerare:

- Comunicarea trebuie să fie clară, frecventă, bazată pe fapte și ușor de înțeles de către membrii comunității

- Comunicarea trebuie să utilizeze mijloacele disponibile. De cele mai multe ori, întâlnirile față în față cu comunitatea sau cu reprezentanții acesteia nu sunt posibile. Pot fi folosite alte forme de comunicare: platforme online, social media, afișe, anunțuri radio, mesaje text, întâlniri virtuale. Acestea trebuie să aibă în vedere capacitatea diferiților membri ai comunității de a avea acces la ele, astfel încât mesajele să ajungă către cei cărora le sunt destinate.
- Comunitatea trebuie să fie informată asupra procedurilor avute în vedere pentru a face față situației COVID-19. Acestea trebuie să includă toate măsurile implementate pentru limitarea sau oprirea contactelor dintre muncitori și comunitate. Acestea trebuie transmise în mod clar, deoarece unele vor presupune aspecte financiare pentru comunitate (de exemplu, dacă muncitorii plătesc cazarea sau folosesc serviciile locale). Membrii comunității trebuie să fie informați cu privire la procedurile de acces pe șantier, instruirea muncitorilor și procedurile care vor fi urmate dacă unul dintre muncitori se îmbolnăvește.
- În cazul în care reprezentanții proiectului, ai contractorilor sau muncitorii interacționează cu comunitatea, aceștia trebuie să respecte regulile referitoare la distanțarea socială, precum și alte recomandări relevante ale autorităților referitoare la COVID-19 (naționale sau internaționale, de exemplu, ale OMS).

(m) RAPORTAREA PENTRU COVID-19

Este necesară raportarea oricărei răspândiri a îmbolnăvirilor. Contractorul trebuie să anunțe apariția unui eveniment, și să informeze entitatea finanțatoare asupra oricăror îngrijorări sau probleme legate de acordarea de îngrijiri muncitorilor bolnavi de pe șantierele proiectului, mai ales dacă rata de infectare în rândul forței de muncă se apropie de 50%.